ЗВЯЗДА

26 чэрвеня 1998 г. пятніца, № 130 (23481)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● кошт 3000 рублёў

ТРАДЫЦЫІ

Сустрэчу выпускнікамі світання міністэрства не адмяняла

26 чэрвеня ў большасці беларускіх школ пройдуць выпускныя балі. Трэба заўважыць, што такой колькасці выпускнікоў — 84 тысячы юнакоў і дзяўчат — нашы школы ўжо даўно не памятаюць. Нарэшце даў аб сабе знаць «дэмаграфічны выбух» сярэдзіны 80-х.

Вопыт мінулага года сведчыць аб тым, што не заўсёды і не паўсюдна выпускныя вечары праходзяць так, як гэтага жадае сама моладзь. У некаторых школах выпускнікам адмовілі ў праве сустрэць першае ў сваім жыцці «дарослае» світанне, матывуючы гэта магчымасцю ўзнікнення ў горадзе беспарадкаў, існаваннем «камендацкага» часу для падлеткаў ці ўвогуле нічым яго не матывуючы. З просьбай растлумачыць, як пройдзе сёлетні выпускны баль, «Звязда» звярнулася да начальніка ўпраўлення сярэдняй адукацыі Міністэрства адукацыі РБ Мікалая Фяськова.

— Наша міністэрства не выдавала і не збіраецца выдаваць нейкія цыркуляры, у якіх бы агаворваліся пэўныя моманты і ўмовы правядзення ў школах выпускных вечароў, — паведаміў нам Мікалай Сцяпанавіч. — Права вырашаць пытанне, як у кожнай канкрэтнай школе пройдзе гэта мерапрыемства, належыць выключна школьным саветам. І менавіта яны ў мінулым годзе і намудрылі. Толькі да перагібаў на месцах можна аднесці тыя факты, калі выпускны вечар завяршаўся ў 9 гадзін вечара. Мы лічым, што сустрэча світання — цудоўная і прыгожая традыцыя, пазбаўляць якой выпускнікоў не варта. Што дрэннага ў тым, што мінчане сустрэнуць усход сонца на плошчы Перамогі ці на праспекце Машэрава? Аднак хачу заўважыць, што выпускныя вечары павінны ўсё ж праходзіць у межах дзеючай у краіне нарматыўнай базы, і ў першую чаргу гэта датычыцца ўжывання ў сценах школы алкагольных напояў.

Што ж, вельмі хочацца верыць, што ў гэтым годзе дарослыя не стануць залішне перастрахоўвацца і не ператвораць выпускныя балі ва ўрачыстыя лінейкі, бо свята ж ёсць свята, і не трэба яго псаваць сваім дзецям.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ПА ТОЙ БОК ПРЫЛАЎКА

Маргарын: навінкі і дэфіцыт у адным «флаконе»

Як маглі заўважыць пакупнікі, апошнім часам на паліцах сталічных магазінаў і на рынках зноў з'явілася славутая прадукцыя Мінскага маргарынавага завода.

Нагадаем: да гэтага прадпрыемства прастойвала каля двух месяцаў, што было звязана з цэлым шэрагам глабальных праблем — ад канвертацыі беларускага рубля да цэнавай палітыкі. Зрэшты, многія з іх так і не былі канчаткова вырашаны, што пацвярджае далейшы працоўны графік завода — адпрацаваўшы каля тыдня, ён зноў спыніўся. Калі зноў пачнецца выпуск прадукцыі, на прадпрыемстве прадказаць не бяруцца.

Усяго за тыдзень было выпушчана 36 тон прадукцыі, якая і паступіла ў продаж. Па словах кіраўніцтва завода, выраблена яна была са стратамі для прадпрыемства, з рэнтабельнасцю ў 15 працэнтаў, бо задэклараваныя зараз, скажам, на маргарынавую прадукцыю цэны прыносяць яму страты ў памеры 9 мільёнаў рублёў з кожнай тоны. Між тым, заяўкі на пастаўку прадукцыі ў гэтым годзе ў 3,5 раза перавышаюць мінулагоднія паказчыкі. Відавочна, што каб далей завод працаваў без перабояў і даваў танную і якасную айчынную прадукцыю, трэба вырашыць пытанне з цэнаўтварэннем. Між тым, зараз па-ранейшаму дзейнічаюць дагаворы на пастаўку, напрыклад, расійскага маргарыну, які абыходзіцца ўдвая даражэй, чым свой. Вось ужо каторы месяц краіна знаходзіць грошы, каб пераплачваць за тое, што можна мець дома і па больш нізкіх цэнах, калі накіраваць сюды хаця б частку тых сум...

Для даведкі: штогод завод пастаўляе на спажывецкі рынак краіны (у гандаль і для крам перапрацоўчых прадпрыемстваў) 32—35 тысяч тон сваёй прадукцыі, з іх толькі ў гандаль — да 16 тысяч тон. Летась з далёкага замежжа ў гандаль трапіла 15.500 тон аналагічнай прадукцыі, сёлета ў першым квартале — ужо 1900 тон. Іншымі словамі, стрымліваючы цану, дзяржава адкрывае шлях замежнаму імпарту, які выцясняе айчыннага тавараВытворцу.

Між тым, Мінскі маргарынавы завод толькі ў мінулыя месяцы запатэнтаваў тры новыя віды маянэзу «Правансаль»: «Юбілейны», «Пяшчотны» (з тлустасцю 40 працэнтаў), «Новы» (з тлустасцю 35 працэнтаў), асвойваецца выпуск новых відаў маргарыну (з тлустасцю 60 працэнтаў), спрабуе знізіць сабекошт новых відаў прадукцыі і палепшыць іх дызайн...

Сяргей РАСОЛЬКА.

ПРАЕКТЫ

Мінская тэлевежа будзе адной з буйнейшых у свеце

У трэцім тысячагоддзі ў беларускай сталіцы з'явіцца яшчэ адно славутае збудаванне.

Добрая навіна для мінчан і наогул для ўсіх жыхароў нашай краіны, якія маюць тэлевізары. Праз некалькі гадоў мы будзем мець магчымасць глядзець значна больш тэлеканалаў, чым зараз. У Мінску плануецца пабудаваць новую тэлевізійную вежу, якая будзе адпавядаць усім сучасным стандартам і, будзем спадзявацца, увойдзе ў дзесятку буйнейшых у свеце.

Першыя крокі да ўвасаблення праекта [illegible]

[illegible] павядала б сусветным стандартам. І сапраўды, перафразуючы вядомае англійскае выслоўе, мы не настолькі багатыя, каб будаваць танную тэлевежу. Кошт праекта ацэньваецца, па папярэдніх падліках, не менш чым у 50 мільёнаў долараў.

Мяркуецца, што новая тэлевежа дасць магчымасць павялічыць у некалькі разоў колькасць прымаемых у Беларусі тэлепраграм, палепшыць якасць прыёму. Георгій [illegible]

[illegible]

Мікола ДЗЯБЕЛА.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ У КАМЕРЦЫЙНЫХ БАНКАХ І АФІЦЫЙНЫ КУРС, УСТАНОЎЛЕНЫ НАЦЫЯНАЛЬНЫМ БАНКАМ НА 25 ЧЭРВЕНЯ 1998 г. (па стану на 15.00)

Назва банка	USD Купля	USD Продаж	DM Купля	DM Продаж	RUR Купля	RUR Продаж	Тэлефон для даведак
Мінск (0-17)							
Белпрамбудбанк	50000	51000	27770	28300	8000	8200	233-2110
Мінсккомплексбанк	50000	51000	27770	28300	8000	8650	228-2047
Прыорбанк	50000	55000	27700	30400	8000	8800	245-5721
Нацыянальны банк РБ [illegible]	37260.00		20740.57		5980.00		Курс на 27.06.1998
[illegible]	8.1940		2.4460				

[illegible]

Рынкавы намінальны курс [illegible]	56000	66000	36740	37574	10606	10929
[illegible]	61500	62000	34200	34700	9500	10000

Усміхнёмся!

[illegible]

Малюнак Аркадзя САЛТЫКОВА.

Вам даводзілася чуць, як па-заліхвацку гучыць полька, калі яе выконваюць добрыя музыкі на гармоніку, бразготках, медных талерках, барабане і яшчэ на галасістым губным гармоніку? На ўсіх гэтых інструментах адначасова іграе Аляксей Іванавіч Вішняк з вёскі Селішчы Слуцкага раёна. «Чалавек-аркестр» — як жартам кажуць часам аднавяскоўцы — не толькі віртуозны выканаўца, ён аўтар шматлікіх апрацовак для баяна, інструментальных і песенных твораў для хору і салістаў. Кіраўнік фальклорнага ансамбля селішчанскага сельскага клуба Аляксей Іванавіч Вішняк за плённую дзейнасць у культуры адзначаны ўрадавымі ўзнагародамі і шматлікімі дыпломамі буйных конкурсаў і фестываляў.

Яўген ПЯСЕЦКІ.

СЯРГЕЙ ЛІНГ ПРАІНФАРМАВАЎ КІРАЎНІКА ДЗЯРЖАВЫ АБ РАБОЦЕ ЎРАДА

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка 24 чэрвеня сустрэўся з прэм'ер-міністрам Сяргеем Лінгам.

Як паведамілі карэспандэнту БЕЛТА ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы, Сяргей Лінг далажыў прэзідэнту аб рабоце ўрада па забеспячэнню рэспублікі энерганосьбітамі, у тым ліку аб наяўнасці паліва для правядзення ўборачных работ і стварэнні запасаў топачнага мазуту для асенне-зімовага перыяду. Прэзідэнт запатрабаваў палепшыць работу па разліках за энерганосьбіты, якія пастаўляюцца, і ўзмацніць кантроль за эканоміяй паліўна-энергетычных рэсурсаў.

Кіраўнік дзяржавы таксама быў праінфармаваны аб ходзе работ па ліквідацыі вынікаў і ўрону, нанесеных прыроднымі анамаліямі. Прэзідэнт указаў на неабходнасць аднаўлення ў першую чаргу жылых дамоў і аказанне ўсебаковай дапамогі насельніцтву, якое пацярпела ад стыхіі.

У ходзе праведзенай сустрэчы Сяргей Лінг далажыў таксама аб выкананні даручэнняў прэзідэнта па насычэнню спажывецкага рынку таварамі і паслугамі, стварэнню неабходных запасаў для раўнамернага гандлю. Пры гэтым кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу на пытанні, што датычаць арганізацыі закупкі ў насельніцтва сельскагаспадарчай і пладова-ягаднай прадукцыі.

Прэзідэнт падтрымаў прапанову ўрада аб павелічэнні ў чэрвені гэтага года памеру пенсій на 17-18 працэнтаў.

БЕЛТА.

БЕЛАРУСКІМІ ТАВАРАМІ ЗАЦІКАВІЛІСЯ НА ЧУКОТЦЫ

Шляхі ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва паміж Беларуссю і Чукоцкай аўтаномнай акругай былі абмеркаваны на сустрэчы прэзідэнта нашай краіны Аляксандра Лукашэнкі з дэлегацыяй гэтага расійскага рэгіёна на чале з яго губернатарам Аляксандрам Назаравым. Яна адбылася 24 чэрвеня ў рабочай рэзідэнцыі кіраўніка дзяржавы.

«У нас вялікія інтарэсы ў эканоміцы, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — І мы можам пастаўляць шэраг неабходных тавараў насельніцтву гэтага суровага, але багатага краю».

Разам з тым у адносінах з Расійскай Федэрацыяй па-ранейшаму існуе праблема ва ўзаемаразліках, адзначыў прэзідэнт. Праўда, гэта адзіная складаная праблема на сённяшні дзень, падкрэсліў ён. І ў гэтым не наша віна, а хутчэй наша бяда, што Расія сёння неплацежаздольная. Тых жа аб'ёмаў валюты, якія Беларусь атрымлівае з Захаду, не хапае, каб плаціць за энерганосьбіты. Рэспубліцы неабходна набываць шэраг сацыяльна значных тавараў, у тым ліку вітамінаў і лякарстваў, неабходных народу, які перажыў чарнобыльскую катастрофу.

Аляксандр Лукашэнка выказаў надзею, што і праблема неплацяжоў пры развіцці супрацоўніцтва з рэгіёнамі будзе вырашана. «Мы гатовы для гэтага шукаць эфектыўныя схемы, каб не загубіць той узровень адносінаў, які існуе паміж намі», — сказаў беларускі прэзідэнт.

Такі ж пункт гледжання выказаў на сустрэчы і губернатар Чукоцкай аўтаномнай акругі. Аляксандр Назараў таксама лічыць, што неабходна пашыраць узаемавыгадны гандаль і спадзяецца на пастаўкі з Беларусі нафтапрадуктаў і іншых тавараў.

Тэрэза ХАЮЦІНА, БЕЛТА.

Чукотцы патрэбны «БелАЗы»

Пастаяннымі пакупнікамі прадукцыі Беларускага аўтамабільнага завода зноў стануць прадпрыемствы Чукоцкай аўтаномнай акругі Расійскай Федэрацыі.

З-за змен у палітычным жыцці эканамічныя сувязі паміж Чукоткай і Беларуссю часова парушыліся і сёння наспела неабходнасць іх аднаўлення. У прыватнасці, размова вядзецца пра закупку расійскім рэгіёнам тэхнікі маркі «БелАЗ». У сувязі з уступленнем у сілу ў Расіі закона аб золатаздабычы, а таксама з-за фарсіраваных тэмпаў будаўніцтва дарог у Чукоцкім рэгіёне ўзнікла вострая патрэба ў аднаўленні парка тэхнікі. На Чукотцы аддаюць перавагу «БелАЗам», і, як адзначыў падчас свайго візіту ў Мінск кіраўнік адміністрацыі Чукоцкай акругі Аляксандр Назараў, гэтыя машыны расіяне набывалі і будуць набываць далей. Першую партыю «БелАЗаў» людзі з далёкага рэгіёна Расіі плануюць закупіць у жніўні гэтага года.

Жанна КАТЛЯРОВА.

УРАД ЗАДАВОЛЕНЫ ТЭМПАМІ ІНТЭГРАЦЫІ БЕЛАРУСІ Ў СУСВЕТНУЮ СІСТЭМУ КАМУНІКАЦЫЙ

Больш як тры тысячы населеных пунктаў у Беларусі сёння не абсталяваны тэлефоннай сувяззю. Аб гэтым паведаміў міністр сувязі і камунікацый Уладзімір Ганчарэнка на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў рэспублікі, якое адбылося 24 чэрвеня. Між тым, як было адзначана, тэмпы, з якімі рэспубліка інтэгруецца ў сусветную камунікацыйную сістэму, можна прызнаць цалкам здавальняючымі.

Наша краіна мае практычна ўсе сучасныя сродкі сувязі. Уведзены ў дзеянне электронныя лічбавыя камутацыйныя станцыі з праграмным кіраваннем, валаконна-аптычныя лініі, спадарожнікавая сувязь. Пры гэтым колькасць тэлефонных апаратаў на 100 беларускіх сем'яў павялічылася з 45 у 1993 годзе да 61.

Зрэшты, для гарадскога насельніцтва сродкі сувязі па-ранейшаму больш даступныя. Сто гарадскіх сем'яў маюць у сярэднім 73 тэлефоны, у вяскоўцаў гэта паказчык не перавышае 32 адзінак. Міністр падкрэсліў, што стан спраў у гэтай сферы апошнім часам выпраўляецца. Аднак пракладка адной тэлефоннай лініі для кампаніі «Белтэлекам» выліваецца ў суму, эквівалентную 600—700 доларам ЗША. Установачны кошт для сельскага абанента афіцыйна складае ўсяго толькі 350 тысяч беларускіх рублёў. У гэтым годзе кампанія плануе павялічыць колькасць абанентаў прыкладна на 200 тысяч.

Уладзімір Ганчарэнка пры гэтым адзначыў, што дзяржаўная палітыка стрымлівання росту тарыфаў вельмі негатыўна адбіваецца на фінансавым стане прадпрыемстваў сувязі. Рашэнне аб павелічэнні абаненцкай платы пакуль не прынята, хоць Міністэрства эканомікі планавала зрабіць такі крок яшчэ ў пачатку чэрвеня.

На пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў былі таксама разгледжаны іншыя пытанні. У тым ліку ход выканання праграмы рэфармiравання дзяржаўнай уласнасці, план інжынерных мерапрыемстваў па ахове раёнаў Палесся ад паводак, праект Дэкрэта прэзідэнта «Аб частцы чыстага прыбытку, перададзенай ва ўласнасць членаў працоўнага калектыву дзяржаўнага прадпрыемства».

БЕЛТА.

ПАРЛАМЕНЦКІ ДЗЁННІК

Пасля слуханняў павінны быць канкрэтныя рашэнні

Чакалася, што вынікам парламенцкіх слуханняў па тэме «Праблема правоў чалавека», якія прайшлі ў Нацыянальным сходзе ў мінулы аўторак, стануць рэкамендацыі Палаты прадстаўнікоў непасрэдна Нацыянальнаму сходу, Савету Міністраў і іншым органам дзяржаўнага кіравання. Праект рэкамендацый загадзя быў раздадзены дэпутатам, але пасля заканчэння слуханняў ён нават не быў прапанаваны для разгляду.

Галоўная прычына гэтага, паводле слоў Старшыні Палаты прадстаўнікоў Анатоля Малафеева, у тым, што гутарка на сесіі аказалася куды больш глыбокай і рознабаковай, чым меркавалася напярэдадні. Таму ўсе прапановы, якія прагучалі ў Авальнай зале, патрабуюць дадатковага аналізу. І толькі пасля таго, як ён будзе праведзены, рэкамендацыі, мабыць, атрымаюць «дабро». Але гэта будуць ужо іншыя рэкамендацыі.

Канкрэтнае даручэнне ў першым варыянце дакумента датычыцца Міністэрства адукацыі, перад якім пастаўлена задача «распрацаваць абавязковы курс «Правы чалавека» ў дзяржаўных вышэйшых, сярэдніх спецыяльных і прафесійна-тэхнічных навуковых установах, сярэдніх школах, а таксама ўвесці яго ў праграмы вучэбнай падрыхтоўкі афіцэраў і сяржантаў міліцыі і ўнутраных спраў». Міністэрства адукацыі, як паведаміў на слуханнях Васіль Стражаў, робіць адпаведныя крокі ў гэтым напрамку. Яшчэ ў 1995 годзе спецыяльны курс быў уведзены ва ўсіх навучальных установах. Для навукова-метадычнага забеспячэння спецкурса выдадзены 6 вучэбных дапаможнікаў. А з 1 верасня гэтага года ў навучальных установах уводзіцца абавязковы спецкурс «Правы чалавека».

Адначасова той жа В. Стражаў прапанаваў дэпутатам асабліва звярнуць увагу на забеспячэнне правоў дзіцяці. З вуснаў міністра прагучалі дзве канкрэтныя прапановы. Па-першае, увесці ў краіне не толькі інстытут Упаўнаважанага па правах чалавека, але і асобна прыняць Закон аб Упаўнаважаным па правах дзіцяці. Гэтага, паводле слоў В. Стражава, патрабуе рост сацыяльнага сіроцтва і кантынгенту дзяцей-інвалідаў, дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця. «Лічым, што сёння таксама патрабуе вырашэння і пытанне аб стварэнні судоў па правах непаўналетніх», — падругое заўважыў міністр.

Дарэчы, неабходна падкрэсліць, што праблема захавання правоў дзіцяці гучала на слуханнях неаднаразова. Акрамя міністра, амаль цалкам сваё выступленне гэтай тэме прысвяціла і старшыня жаночага ліберальна-дэмакратычнага, праваабарончага руху Марыя Осіпава. Яна звярнула ўвагу на дзве небяспечныя тэндэнцыі: рост насілля над дзецьмі з боку бацькоў і ўцягванне дзяцей у палітычную дзейнасць. Свой пункт гледжання выказала на гарантыі захавання правоў дзіцяці і загадчыца лабараторыі сямейнага выхавання Нацыянальнага інстытута адукацыі Беларусі Людміла Смагіна. Дэпутаты, відаць, не чакалі, што праблема, звязаная з захаваннем правоў дзіцяці, атрымае настолькі вострае гучанне, пакольку ў праекце рэкамендацый пра яе няма ніводнага слова.

Таму рэкамендацыі, несумненна, павінны быць не толькі больш насычанымі па зместу, але і больш канкрэтнымі. Вось, напрыклад, тэрміновае прыняцце законаў «Аб Упаўнаважаным па правах чалавека» і новых рэдакцый законаў «Аб грамадзянстве», «Аб бежанцах», «Аб свабодзе сумлення і рэлігійных арганізацыях» ужо вызначае дакладна накірунак, у якім трэба дзейнічаць парламенту. У той жа час не сакрэт, што многія іншыя законы патрабуюць адпаведных удакладненняў, таму камісіям Нацыянальнага сходу належала б сканцэнтраваць дзейнасць на выяўленні ўсіх хібаў заканадаўства, якія абмяжоўваюць свабоды і правы грамадзян...

Прынамсі, тое, што ў Беларусі існуе нямала нарматыўных дакументаў, якія супярэчаць дзеючаму заканадаўству і Канстытуцыі, парушаючы тым самым правы людзей, прызнавалі многія ўдзельнікі слуханняў. Але яны спасылаліся на тое, што механізм адмены гэтых па сутнасці незаконных дакументаў у нашай дзяржаве да канца не распрацаваны, што робіць надзвычай складанай адмену іх на практыцы.

Напрыклад, кіраўнік Мінгарвыканкама Уладзімір Ярмошын падчас свайго выступлення з гэтай нагоды заўважыў: «Трэба спрацiць механізм звароту грамадзян у суды і дабівацца даступнасці судовага разгляду». Паводле прамоўцаў, органам дзяржаўнай улады, і асабліва мясцовым, адначасова неабходна ставіцца больш уважліва і прафесійна да стварэння падзаконных актаў, пакольку на практыцы выканаўцы часта кіруюцца рознага роду распараджэннямі, загадамі, палажэннямі, а не законамі. Адначасова прапанавана прааналізаваць пакет ужо дзеючых нарматыўных дакументаў з мэтай выяўлення сярод іх не адпавядаючых закону і адмяніць іх. Відавочна, такое даручэнне таксама павінна заняць асобнае месца ў рэкамендацыях Палаты прадстаўнікоў.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА: «Бясплатная медыцынская дапамога была і будзе»

Учора ў Мінску распачаў работу Першы з'езд урачоў Рэспублікі Беларусь. Медыцынскую грамадскасць краіны прадстаўлялі 700 дэлегатаў з усіх рэгіёнаў краіны.

У рабоце з'езда прынялі ўдзел Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка, які выступіў з прамовай, прэм'ер-міністр Сяргей Лінг, Старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Павел Шыпук, госці з далёкага і блізкага замежжа.

Міністр аховы здароўя Ігар Зелянкевіч падчас свайго выступлення адзначыў, што галіна сёння працуе ва ўмовах пагаршэння важнейшых паказчыкаў здароўя насельніцтва, недастатковага фінансавання, нізкага ўзроўню жыцця людзей. Пайшлі ў атаку вострыя кішэчныя інфекцыі, павялічваецца колькасць захворвання на туберкулёз, сіфіліс. Востра паўстала праблема СНІДу (у Беларусі больш за 2 тысячы чалавек інфіцыраваных вірусам ВІЧ). За апошнія 5 гадоў у рэспубліцы ў два разы павялічылася колькасць дзяцей-інвалідаў (20 тысяч дзяцей). Да паступлення ў першы клас кожнае другое дзіця мае цэлы «букет» хвароб. Шмат пытанняў і са здароўем нашых жанчын... З-за недастатковага паступлення валютных сродкаў у галіны аховы здароўя ўзніклі праблемы з забеспячэннем медыцынскіх устаноў якаснымі лекамі і спецабсталяваннем. Некаторыя раённыя і ўчастковыя бальніцы, амбулаторыі, ФАПы не поўнасцю забяспечаны кадрамі. Гэта асабліва датычыцца Магілёўскай і Гомельскай абласцей. Незадавальняе вырашэнне сацыяльных пытанняў медработнікаў (жыллё, аплата працы і інш.). Узняць актуальныя праблемы галіны, саміх медыкаў, вынесці іх на агульнае абмеркаванне, разам знайсці шляхі выхаду з гэтай няпростай сітуацыі і мае на мэце Першы з'езд урачоў.

Як заўважыў Аляксандр Лукашэнка, у з'езда было шмат праціўнікаў нават сярод высокапастаўленых чыноўнікаў, якія прапанавалі перанесці яго на больш позні час. Ён асудзіў усе гэтыя захады і ацаніў іх як «спробу працаваць па-старому». Па словах прэзідэнта, праблема галіны аховы здароўя наспела і яе трэба неадкладна вырашаць. «Мы павінны вызначыць, якая медыцына нам патрэбна, і якую медыцыну ў сённяшняй сітуацыі мы можам мець», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. З'езд павінен выпрацаваць стратэгію далейшага развіцця самай важнай галіны. Трэба разабрацца з тым, што мы маем сёння. З максімальнай карысцю выкарыстоўваць матэрыяльна-тэхнічную базу.

У размове аб платнай медыцыне кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ў краіне ёсць людзі, якія гатовыя плаціць за медыцынскія паслугі. Для іх трэба ўводзіць пэўныя платныя паслугі, што дазволіць прыцягнуць сродкі ў галіну, аднак нельга забывацца і на Канстытуцыю, за якую людзі прагаласавалі на рэферэндуме. «Даступная бясплатная медыцынская дапамога была і будзе», — заявіў прэзідэнт. З увагай паставіўся Аляксандр Лукашэнка і да праблем урачоў. На яго думку, большасць з іх галіна ў стане вырашыць самастойна, у вырашэнні іншых ён гатовы дапамагчы.

Закончыўся першы дзень з'езда ўручэннем узнагарод за выдатную працу некаторым урачам краіны (уручаў сам прэзідэнт). Сёння дэлегатаў чакае праца па секцыях, дзе і будзе выпрацоўвацца стратэгія развіцця галіны, вызначацца будучыня айчыннай медыцыны.

Сяргей ПРОТАС.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

У таксістаў замест «лічыльніка» могуць быць талоны

Усе таксі, якія маюць на «ўзбраенні» старыя механічныя таксометры, павінны быць у абавязковым парадку за 1 ліпеня пераабсталяваны новымі электроннымі лічыльнікамі. Нагадаем: машыны (найперш у гэтым выпадку — таксістаў-прыватнікаў), якія наогул не мелі таксометраў, павінны былі ўстанавіць іх яшчэ да 1 красавіка.

Падставай для новаўвядзення стала сумеснае ўказанне Міністэрства транспарту і камунікацый і Дзяржаўнага падатковага камітэта па ўзгадненню з Міністэрствам прамысловасці, якое было выпрацавана яшчэ на пачатку года. Праўда, як гэта нярэдка здараецца, свае карэктывы ўнесла жыццё. Стаўка ў працэсе пераабсталявання таксі новымі электроннымі таксометрамі была зроблена на наваполацкі завод «Вымяральнік», які і заняўся іх вытворчасцю. Аднак прамысловасць аказалася няздольнай у кароткія тэрміны задаволіць попыт унутранага рынку ў «лічыльніках», да таго ж новы таксометр быў са спазненнем унесены ў Дзяржаўны рэестр касавых падсумоўваючых апаратаў і камп'ютэрных сістэм, што таксама значна запаволіла працэс пераабсталявання таксі сучаснымі лічыльнікамі. І хаця зараз большасць суб'ектаў гаспадарання, якія займаюцца таксаматорнымі перавозкамі, усё ж імкнуцца ўлажыцца ў адведзены тэрмін пераабсталявання, па просьбе Міністэрства прамысловасці Дзяржаўны падатковы камітэт дазволіў таксістам, якія маюць ліцэнзіі і ўжо ўнеслі грошы за прыбор, але пакуль па аб'ектыўных прычынах не здолелі набыць і ўстанавіць электронныя таксометры, карыстацца спецыяльнымі адрыўнымі талонамі. Гэтае рашэнне датычыць як прыватнікаў, так і таксаматорных прадпрыемстваў іншай формы ўласнасці. Па прагнозах спецыялістаў, адрыўныя талоны будуць дзейнічаць на працягу бліжэйшых 2-3 месяцаў.

Усяго на сённяшні дзень толькі ў сталіцы ліцэнзіі на ўнутрыгарадскія таксаматорныя перавозкі (пачынаючы з 1995 года, калі гэтая функцыя была перададзена тагачасным Кабінетам Міністраў Мінгарвыканкаму) былі выдадзены 289 суб'ектам гаспадарання. Колькі адзінак рухомага саставу стаіць за гэтай лічбай, сказаць цяжка, бо на адну ліцэнзію прыпадае ад адной (прыватнік) да 700 машын (таксаматорнае прадпрыемства). Але квота па Мінску, якая складае 4 тысячы таксі, пакуль не вычарпана.

Сяргей РАСОЛЬКА.

XVI ЧЭМПІЯНАТ СВЕТУ ПА ФУТБОЛУ

Нігерыйцы выставілі іспанцаў «за дзверы»

Сёння чатырма матчамі ў групах «G» і «H» завяршаецца папярэдні этап сусветнага футбольнага першынства. Сустракаюцца: Румынія — Туніс, Калумбія — Англія, Японія — Ямайка, Аргенціна — Харватыя. Праўда, стратэгічнае значэнне будзе мець толькі гульня ў Лансе, дзе за другую пуцёўку паспрачаюцца калумбійцы і англічане. Астатнія ўдзельнікі 1/8 фіналу ўжо вызначаны. Гэта Румынія, Аргенціна, Харватыя.

Учора ж прайшлі заключныя паядынкі таксама ў двух дывізіёнах. Увечары вызначыліся дзве каманды-пераможцы групы «Е». Імі сталі зборныя Галандыі і Мексікі. Гэта высветлілася пасля заканчэння сустрэч Бельгія — Паўднёвая Карэя, (1:1), Галандыя — Мексіка (2:2). Амаль у поўнач закончылі барацьбу каманды групы «F». На момант падпісання газеты ў нумар да пачатку матчаў Германія — Іран, ЗША — Югаславія заставалася больш як дзве гадзіны.

Усё ж палова каманд, якія сустрэнуцца паміж сабой на наступным этапе чэмпіянату ўжо вядомы. 27 чэрвеня ў 1/8 фіналу ў Парыжы і Марсэлі згуляюць: Бразілія — Чылі, Італія — Нарвегія. Дарэчы, другое месца чылійцаў у групе «В» выклікала радасць і бурную весялосць на вуліцах Сант'яга і вялікую нездаволенасць у сталіцы Камеруна — Яундэ. Менавіта паўднёваамерыканцы перайшлі дарогу «неўтаймаваным ільвам» з Афрыканскага кантынента «дзякуючы» дапамозе венгерскага арбітра Ласла Вагнера, які, на думку камерунцаў, не залічыў пераможны гол зборнай Камеруна ў вароты чылійцаў. З гэтай нагоды тысячы раз'юшаных футбольных «фанаў» узводзілі на вуліцах Яундэ барыкады, палілі кастры, грамілі дамы і машыны, што належалі еўрапейцам.

Не менш раз'юшаным пасля заканчэння матча Бразілія — Нарвегія, які закончыўся з лікам 1:2, быў віцэ-прэзідэнт ФІФА Осцін Вернер. Яго жонка, прыехаўшы пасля гульні ў адзін з марсэльскіх атэляў, дзе спынілася высокапастаўленая пара, выявіла, што з шыкоўных апартаментаў зніклі бясследна 35 тысяч наяўных долараў ЗША і каштоўнасці. На думку паліцыі, абрабаванне адбылося ў час футбольнай сустрэчы...

Літаральна жалобнае маўчанне апусцілася на вуліцы іспанскіх гарадоў пасля таго, як зборная Іспаніі... выйграла з рэкордным для сёлетняга чэмпіянату свету лікам — 6:1 у балгар. У гэты час трыумфавалі парагвайцы, якія змаглі выйграць у зборнай Нігерыі 3:1 і тым самым апярэдзілі баскаў на адно ачко. Іспанцы ўпершыню за многія гады выступленняў на фіналах Кубка свету не прайшлі папярэдні этап.

У групе «С» французы перамаглі датчан — 2:1, а зборная ПАР згуляла ўнічыю — 2:2 з футбалістамі Саудаўскай Аравіі. Цяпер 28 чэрвеня ў Сен-Дэні і Лансе ў 1/8 фіналу паміж сабой сустрэнуцца: Нігерыя — Данія, Францыя — Парагвай.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 328

Аб спецыяльных прэміях і грантах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва

У мэтах стымулявання і сацыяльнай падтрымкі творчай працы дзеячаў культуры і мастацтва **пастанаўляю:**

1. Заснаваць з 1998 года для дзеячаў культуры і мастацтва:

спецыяльныя штогадовыя прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у памеры 100 мінімальных заработных плат кожная за высокія творчыя дасягненні;

гранты Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь на стварэнне твораў культуры і мастацтва.

2. Зацвердзіць прыкладаемае Палажэнне аб спецыяльных прэміях і грантах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

23 чэрвеня 1998 г., г. Мінск.

(Палажэнне друкуецца на 3-й стар.)

ПА СЛЯДАХ ЗДАРЭННЯ

У ТРАГЕДЫІ ВІНАВАТЫЯ ЛЮДЗІ

Да такой высновы прыйшла камісія па расследаванню няшчаснага выпадку, які адбыўся месяц таму ў Гродзенскім дзяржаўным заапарку і аб якім паведамлялі многія сродкі масавай інфармацыі. Нагадаем, што тады была смяротна траўміравана сланом 42-гадовая рабочая, маці траіх дзяцей. Здарылася гэта ўдзень, у час кармлення жывёліны.

Камісія высветліла, што рабочая была ў стане алкагольнага ап'янення. Гэта паказалі вынікі адпаведнай экспертызы. Вядома, ні аб якім выкананні правілаў тэхнікі бяспекі гаварыць не прыходзіцца. Да таго ж, атрымаўшы распараджэнне пакарміць жывеліну, рабочая зрабіла гэта на гадзіну пазней. А калі слон пачаў набліжацца да ежы, яна не толькі не адышла ў бяспечнае месца, як таго патрабуе інструкцыя па тэхніцы бяспекі, а, прысеўшы на кукішкі, засталася на месцы. І жывёліна, якая, дарэчы, паводле заключэння ветэрынарнай службы заапарка і галоўнага ветэрынарнага ўрача горада, з'яўляецца «клінічна здаровай», хобатам захапіла жанчыну за ногі...

Аднак, калі б рабочая і была ў цвярозым стане, сцвярджаць, што з ёю нічога б не здарылася, не прыходзіцца. Праверка паказала, што абучалі яе правілам тэхнікі бяспекі, мякка кажучы, недастаткова і ў многім фармальна. У інструкцыі ў няпоўным аб'ёме змешчаны патрабаванні, якія неабходна выконваць пры абслугоўванні слана. Да таго ж, нягледзячы на 6-гадовы рабочы стаж у заапарку, гэта справа для яе была новай — раней яна даглядала іншых жывёл. За сланом яе замацавалі пасля таго, як асноўная рабочая пайшла ў водпуск.

А сачыць за выкананнем правілаў бяспекі ў заапарку павінен спецыяльны інжынер, які ёсць у яго штаце. У дадатак, на паляпшэнне ўмоў працы, а таксама набыццё спецыяльнага адзення, абутку, сродкаў індывідуальнай аховы рэгулярна адпускаюцца грошы. Напрыклад, у мінулым годзе на гэта затрацілі звыш 50 мільёнаў рублёў. Ды і выпадкі, падобныя на той, што здарыўся, на шчасце, даволі рэдкія. Папярэдні, як высветлілася ў ходзе праверкі, зафіксаваны 17 гадоў таму.

Дарэчы будзе нагадаць і аб «здольнасцях» слана, якія выявіла камісія. Аказваецца, ён любіць ласкавае абыходжанне, уважліва слухае і разумее каманды абслуговага персаналу. Жывеліна вельмі кемлівая, самастойна адчыняе нешта падобнае на брамку пры пераходзе з аднаго вальера ў другі. А каб трапіць у памяшканне, дзе знаходзіцца «спальня», хобатам круціць спецыяльна прыстасаванае кола. Заўважана таксама, што слон не любіць асобных пахаў, асабліва алкаголю, і чамусьці недалюблівае асоб мужчынскага полу. Знаходзіцца ж 41-гадовы Сурак — такая мянушка слана — у Гродзенскім заапарку з 1965 года. Яго прывезлі з заапарка нямецкага горада Лейпцыга.

Усё гэта канстатавалі ў акце члены камісіі — галоўны спецыяліст абласнога ўпраўлення культуры, намеснік дырэктара і старшыня прафсаюзнага камітэта заапарка, а таксама яе старшыня — супрацоўнік рэгіянальнага ўпраўлення рэспубліканскага камітэта па інспекцыі працы. А каб папярэдзіць прычыны такіх ЧП, яны намецілі для супрацоўнікаў заапарка комплекс мерапрыемстваў. У прыватнасці, прапанавалі ім скласці вучэбныя праграмы па прафесіях і відах работ з павышанай небяспекай, правесці пазапланавы інструктаж з тымі, хто абслугоўвае жывёл. Прадугледжана забяспечыць дзейсны кантроль стану тэхнікі бяспекі на кожным рабочым месцы. Словам, зрабіць тое, чаго ў значнай меры не хапала ў заапарку да апошняга часу.

Канстанцін БАЛАТЭВІЧ, БЕЛТА.

ПІЛІ Б ПІВА МУЖЫКІ, ДЫ «ХУДЫЯ» КАШАЛЬКІ...

Статыстыка сведчыць, што суадносіны кошту адной бутэлькі гарэлкі і бутэлькі піва складаюць сёння прыкладна 1:3—1:4. У часы былога Саюза гэтыя суадносіны раўняліся 1:18...

Безалкагольная галіна Рэспублікі Беларусь перажывае сур'ёзны крызіс, лічыць аргкамітэт па правядзенню Устаноўчага з'езда Беларускага руху за Піва і Напоі (БРПН). Груз падаткаў, у першую чаргу акцызнага, робіць айчыннае піва і безалкагольныя напоі (сокі) надзвычай дарагімі, а іх вытворчасць — стратнай. Акрамя таго, знос асноўных фондаў на шэрагу прадпрыемстваў — безалкагольнай галіны дасягае 70—80 працэнтаў, што не можа не адбівацца на якасці канчатковай прадукцыі і, адпаведна, попыце на яе як у самой рэспубліцы, так і за яе межамі. Хранічная нястача прыбытку не дазваляе паўнацэнна абнаўляць абсталяванне і мадэрнізіраваць вытворчасць.

Гэтыя і іншыя праблемы піва-безалкагольнай галіны будуць абмяркоўваць вытворцы, пастаўшчыкі і спажыўцы на Устаноўчым з'ездзе Беларускага руху за піва і напоі, які павінен адбыцца 2-3 ліпеня ў Мінску.

Сяргей ПРОТАС.

УПАЛЯВАЛІ «ЧАЎНАКОЎ»

Цэлымі брыгадамі выязджаюць работнікі розных падраздзяленняў і службаў упраўлення ўнутраных спраў Гомельскага аблвыканкама на спецыяльныя аперацыі ў прыгранічныя з Расіяй раёны, куды жыхары нашай рэспублікі вывозяць прадукты харчавання і іншыя тавары першай неабходнасці, якіх і ў нас не вельмі хапае. Маштабы такіх «паляванняў» уражваюць.

У чатырох грамадзянак з Калінкавіч, якія нанялі вадзіцеляў мікрааўтобусаў, было выяўлена 1020 паўкілаграмовых пачкаў смятаны, каля ста дваццаці кілаграмаў тварагу, 210 слоікаў ёгурту, 30 літраў кефіру, 420 слоікаў згушчанага малака, 30 кг «Расійскага» сыру і 75 кг каўбасы. Усё гэта яны везлі прадаваць у Бранскую вобласць.

Акрамя таго, туды ж у тую ноч накіроўвалася яшчэ 90 літраў спірту, 625 кілаграмаў алею і шмат чаго іншага.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

СА СВЯТАМ, ПРАКУРОРЫ!

26 чэрвеня супрацоўнікі беларускай пракуратуры адзначаюць сваё прафесійнае свята.

Зараз у органах пракуратуры краіны працуюць 1950 аператыўных работнікаў. За мінулы год імі было праведзена больш за 10 тысяч праверак выканання заканадаўства. Па выніках гэтых праверак пракурорамі ўнесена 4 тысячы прадстаўленняў, 4,5 тысячы кіраўнікоў рознага рангу прыцягнуты да дысцыплінарнай адказнасці, 7 тысяч — да матэрыяльнай адказнасці.

Штогод пракурорамі разглядаецца ў сярэднім больш за 30 тысяч скаргаў і заяў грамадзян, кожная пятая з якіх задавальняецца.

Вялікі ўклад уносяць пракуроры і ў справу барацьбы са злачыннасцю. Напрыклад, у мінулым годзе следчымі пракуратуры было расследавана 6200 крымінальных спраў, у тым ліку 1078 спраў аб наўмысных забойствах, 680 — аб крадзяжах і злоўжываннях службовым становішчам. За 5 месяцаў гэтага года следчымі пракуратуры ўжо завершана 2528 крымінальных спраў.

Словам, пракурорскіх работнікаў сёння па праву можна назваць вартавымі закона.

Аляксей ТАРАНАЎ, прэс-цэнтр Пракуратуры Беларусі.

Генеральны пракурор Алег БАЖЭЛКА, калегія рэспубліканскай пракуратуры віншуюць усіх супрацоўнікаў органаў пракуратуры, іх родных і блізкіх з прафесійным святам. Рэдакцыя «Звязды» таксама далучаецца да гэтых віншаванняў.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 329

АБ СТВАРЭННІ ДЗЯРЖАЎНАЙ КАМІСІІ ДЛЯ АЖЫЦЦЯЎЛЕННЯ КАНТРОЛЮ ЗА РАБОТАЙ ПРЫЁМНЫХ КАМІСІЙ І ПРАВЯДЗЕННЕМ УСТУПНЫХ ЭКЗАМЕНАЎ

У мэтах забеспячэння роўных магчымасцяў абітурыентам пры паступленні ў дзяржаўныя вышэйшыя і сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы **пастанаўляю:**

1. Стварыць дзяржаўную камісію для ажыццяўлення кантролю за работай прыёмных камісій і правядзеннем уступных экзаменаў у дзяржаўных вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навучальных установах у 1998 годзе.

Назначыць старшынёй гэтай камісіі Дамашкевіча М.Ф., Старшыню Камітэта дзяржаўнага кантролю Рэспублікі Беларусь, намеснікам старшыні камісіі — Русакевіча У.В., першага намесніка кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, даручыўшы ім унесці Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь да 25 чэрвеня 1998 г. прапановы па персанальнаму саставу камісіі і яе паўнамоцтвах.

2. Правядзенне ўступных экзаменаў у дзяржаўных вышэйшых навучальных установах пачаць у ліпені 1998 г. з пісьмовых кантрольных работ па беларускай (рускай) мове, тэмы якіх аб'яўляюцца па тэлебачанню і радыё.

3. Дзяржаўнай камісіі, створанай у адпаведнасці з гэтым Указам:

па выяўленых фактах парушэнняў правілаў прыёму ў вышэйшыя навучальныя ўстановы аператыўна прымаць прадугледжаныя заканадаўствам меры;

арганізаваць у сродках масавай інфармацыі асвятленне ходу правядзення ўступных экзаменаў і работы дзяржаўнай камісіі;

справаздачу аб рабоце дзяржаўнай камісіі прадставіць Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь да 1 верасня 1998 г.

4. Гэты Указ увесці ў дзеянне з дня яго падпісання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

23 чэрвеня 1998 г.
г. Мінск.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 330

АБ МАТЭРЫЯЛЬНАЙ ПАДТРЫМЦЫ АСОБНЫХ КАТЭГОРЫЙ ГРАМАДЗЯН У СУВЯЗІ СА СВЯТКАВАННЕМ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНАСЦІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ (ДНЯ РЭСПУБЛІКІ)

У сувязі са святкаваннем Дня Незалежнасці Рэспублікі Беларусь (Дня Рэспублікі) **пастанаўляю:**

1. Аказаць матэрыяльную падтрымку:

1.1. у памеры 750 тыс.рублёў — Героям Савецкага Саюза, поўным кавалерам ордэна Славы, а таксама Героям Сацыялістычнай Працы, якія ўдастоены гэтых званняў за заслугі ў гады Вялікай Айчыннай вайны;

1.2. у памеры 500 тыс.рублёў:

удзельнікам і інвалідам Вялікай Айчыннай вайны;

бацькам, дзецям-інвалідам з дзяцінства і не ўступіўшым у новы шлюб жонкам (мужам) ваеннаслужачых, партызан і падпольшчыкаў, якія загінулі або прапалі без вестак у час баявых дзеянняў у гады Вялікай Айчыннай вайны;

1.3. у памеры 250 тыс.рублёў:

асобам, якія ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі СССР за самаадданую працу і бездакорную воінскую службу ў тыле ў гады Вялікай Айчыннай вайны;

грамадзянам, якія працавалі ў перыяд блакады Ленінграда на прадпрыемствах, ва ўстановах і арганізацыях горада і ўзнагароджаны медалём «За абарону Ленінграда», а таксама грамадзянам, якія ўзнагароджаны знакам «Жыхару блакаднага Ленінграда»;

былым вязням фашысцкіх канцлагераў, турмаў, гета і былым непаўналетнім вязням іншых месцаў прымусовага ўтрымання, створаных фашысцкай Германіяй і яе саюзнікамі ў перыяд другой сусветнай вайны;

інвалідам з дзяцінства з прычыны ранення, кантузіі і калецтва, якія звязаны з баявымі дзеяннямі ў перыяд Вялікай Айчыннай вайны або з іх вынікамі;

пенсіянерам, якія дасягнулі ўзросту 100 і больш гадоў.

2. Фінансаванне расходаў на аказанне матэрыяльнай падтрымкі грамадзянам, якія пералічаны ў пункце 1 гэтага Указа, ажыццявіць за кошт сродкаў Фонду сацыяльнай абароны насельніцтва Міністэрства сацыяльнай абароны, атрыманых ад капіталізацыі.

Міністэрству сацыяльнай абароны забяспечыць своечасовае выдзяленне неабходных сродкаў.

3. Мясцовым выканаўчым і распарадчым органам правесці выплату грашовых сродкаў грамадзянам, якія пералічаны ў пункце 1 гэтага Указа, у перыяд з 25 чэрвеня па 25 ліпеня 1998 г.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

23 чэрвеня 1998 г., г. Мінск.

ХОДЗЯЦЬ ЧУТКІ, ШТО...

...БУДАЎНІЦТВА ПАЛІГОНА ТАКСІЧНЫХ АДХОДАЎ У ЧАЧЭРСКІМ РАЁНЕ ЗАМАРОЖАНА

Такое, дарэчы, даводзілася чуць неаднойчы, як і тое, што будзе ўяўляць той палігон. З гэтай мэтай я і наведаўся на будоўлю, дзе зараз працуе калектыў генпадраднага трэста № 27 з Гомеля. Але спачатку пра сам аб'ект. Аналагаў яму ў краінах СНД пакуль што не прадбачыцца. Праўда, у Ленінградскай вобласці ёсць палігон для накаплівання таксічных адходаў, аднак без іх перапрацоўкі. Відаць, па гэтай прычыне гамяльчане і звярнуліся ў акцыянернае таварыства «ЛенНДІгіпрахім» з просьбай распрацаваць праект палігона, месцам размяшчэння якога выбрана тэрыторыя каля выселенай з-за высокага ўзроўню радыяцыі вёскі Дубраўка, што на Чачэршчыне. Чаму менавіта тут? Гэта абумоўлена вынікамі гідрагеалагічных пошукаў. А менавіта: залежамі суглінкаў глыбінёй да дваццаці метраў і яшчэ тым, што грунтавыя воды маюць аўтаномны характар і не злучаюцца з ваданосным гарызонтам. Такім чынам, калі ўлічыць яшчэ і тое, што аб'ект узводзіцца з гідратэхнічнага бетону, ёсць упэўненасць, што пры захоўванні і перапрацоўцы таксічных адходаў рэкі забруджвацца не будуць.

Дарэчы, жыхары раёна, калі пачалося будаўніцтва аб'екта, падагрэтыя дзеяннямі некаторых асоб, якія пусцілі чуткі, што сюды будуць вывозіць шкодныя для здароўя людзей адходы з краін СНД і нават Францыі, забілі трывогу. Праўда, гэта працягвалася нядоўга, бо ім усё своечасова растлумачылі.

Дык вось, будаўніцтва палігона пачалося ў 1995 годзе. Размесціцца ён на плошчы ў 69 гектараў, дзе будзе ўведзены цэлы комплекс розных збудаванняў. Па плану гэты аб'ект павінен з пачатку будаўніцтва ўзводзіцца сем з паловай гадоў з такім разлікам, каб тут захоўваліся таксічныя адходы ці то ў спецыяльных ёмістасцях, ці то ў сховішчах глыбінёй да сямі метраў. Перапрацоўка іх прадугледжана (ў залежнасці ад відаў адходаў) трыма спосабамі: тэрмічным, тэрмадэструкцыі і хімічнага распаду.

Згодна з распрацаванымі графікамі, сёлета намечана здаць першы пускавы комплекс палігона, куды ўваходзяць два сховішчы па 60 тысяч тон таксічных адходаў, пажарны рэзервуар, іншыя аб'екты, але відавочна, што будаўнікі хоць і стараюцца працаваць, але ўсё завяршыць не паспеюць. Ды і наогул, чуткі аб замарожванні аб'екта, напэўна, з'явіліся з-за слабага фінансавання будоўлі, аб чым чытач можа меркаваць сам. Так, напрыклад, калі агульны кошт аб'екта складае 209 мільёнаў рублёў, а першага пускавога комплексу — 54 мільёны, дык на сённяшні дзень тут асвоена толькі каля 14 мільёнаў рублёў (усё — у базісных цэнах 1991 года). І яшчэ. Калі на гэты год запланавана выдзеліць на будоўлю палігона 85 мільярдаў рублёў (цяперашнія цэны), дык пакуль што выдзелена 25 мільярдаў, што на адзін мільярд болей, чым летась.

Тым не менш, работы на палігоне вядуцца. Калі яны завершацца — ніхто сёння толкам сказаць не можа. Дарэчы, згодна з адпаведнай пастановай урада рэспублікі ад 1991 года прадугледжана ўзвесці палігоны для таксічных адходаў у кожнай вобласці, і адзіным заказчыкам іх павінна была выступіць навукова-вытворчая фірма з Мінска. Аднак органы выканаўчай улады Гомельшчыны вырашылі заняцца гэтай неадкладнай справай самастойна, улічваючы радыяцыйную абстаноўку ў вобласці. Як вынік гэтага рашэння — палігон тут будуецца, а ў іншых абласцях краіны — не.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ПА ЧУТКАХ І НА СПРАВЕ

ЯК МАЁР «ВЫБІВАЎ» ДОЛАРЫ

26 лістапада мінулага года супрацоўнікі УКДБ па Гродзенскай вобласці арыштавалі 39-гадовага маёра міліцыі Віктара Герліха. Здарылася гэта адразу пасля ажыццяўлення апошнім валютнай аперацыі. Не, старшы оперупаўнаважаны аддзела эканамічных злачынстваў пры УУС Гродзенскага аблвыканкама не купляў у падваротні «зялёныя», што яшчэ можна было б неяк калі не апраўдаць, дык патлумачыць вядомымі прычынамі.

Віктар Пятровіч, як даказалі затым следства і суд, валюту вымагаў. Фрагмент відэазапісу, які зрабілі супрацоўнікі дзяржбяспекі, быў паказаны па тэлебачанні, паведамілі пра гэты арышт і газеты. А нядаўна ў гродзенскі карпункт «Звязды» патэлефанаваў наш чытач з просьбай пацвердзіць альбо абвергнуць наступныя чуткі: «Ці праўда, што той міліцыянер ужо на волі? Можа, невінаваты чалавек, стаў ахвярай нейкай правакацыі?»

З матэрыяламі гэтай крымінальнай справы карэспандэнта пазнаёмілі ў пракуратуры Гродзенскай вобласці. Аказалася, што судовае пасяджэнне было закрытым. Гэта значыць, што ніхто, акрамя непасрэдных удзельнікаў працэсу, на ім не прысутнічаў. На той падставе, што прадметам разгляду маглі стаць пытанні аператыўнай службовай дзейнасці, а яны не для кожнага вуха.

Вось як, паводле вердыкту суда Кастрычніцкага раёна г. Гродна, маёр Герліх выконваў свае службовыя абавязкі.

Пацярпелы, грамадзянін Германіі Шнэйдэр, засведчыў, што ў горад над Нёманам ён прыехаў па прыватных справах. У кастрычніку мінулага года захварэў, у гродзенскай бальніцы яму зрабілі аперацыю. Адтуль, узяўшы свае рэчы, спадар Шнэйдэр паехаў на кватэру ў доме па праспекце Касманаўтаў, куды вечарам 27 кастрычніка наведаліся два супрацоўнікі міліцыі. Адзін з іх у цывільным адзенні, адрэкамендаваўся маёрам УУС. Другі быў у міліцэйскай форме. Потым ён скажа, што выконваў указанне Герліха, і прычыны, якія рухалі ўчынкамі апошняга, яму невядомы.

Нічога не патлумачыў маёр і гаспадыні жылога памяшкання Гаўрылюк, насуперак яе волі зайшоўшы ў кватэру. Яна, а таксама Шнэйдэр і шафёр Дубоўскі былі затрыманы і дастаўлены ў памяшканне аддзела эканамічных злачынстваў пры абласным УУС. Тут і высветлілася, хто з траіх цікавіць ахоўніка правапарадку. Гаўрылюк і Дубоўскага ён пакінуў у калідоры, а Шнэйдэра завёў у кабінет. Прыкладна 20-хвілінная гутарка адбывалася без пратакола, што не перашкодзіла Герліху адабраць у затрыманага пашпарт. Па словах Шнэйдэра, яму пагражалі, што на яго заведзена нейкая справа і пры гэтым намякнулі, што ўсё можна вырашыць, калі заплаціць грошы. Затым, не вярнуўшы пашпарт, чалавека, а разам з ім Гаўрылюк і Дубоўскага, адпусцілі дамоў.

Падобныя «спатканні» (праўда, ужо без дастаўкі ў міліцыю) Герліх арганізоўваў і далей. Суд устанавіў, што ён «з карыслівых меркаванняў, пагражаючы насіллем і знішчэннем маёмасці, патрабаваў ад Шнэйдэра 12 тысяч долараў ЗША, што складае 360 мільёнаў рублёў Рэспублікі Беларусь». І 26 лістапада, атрымаўшы 1700 долараў, быў арыштаваны з доказамі злачынства работнікамі дзяржбяспекі, да якіх звярнуўся па дапамогу спадар Шнэйдэр. Спецыяльнае рэчыва, якім у падобных выпадках апрацоўваюцца грошы, выявілі і на адзенні, і на руках Герліха.

Аднак ні ў ходзе следства, ні ў зале суда Віктар Пятровіч сваёй віны не прызнаў. Так, ён праігнараваў волю гаспадыні кватэры, беспадстаўна затрымаў і даставіў людзей у сваю службовую ўстанову, забраў у чалавека пашпарт. Але фактычна падсудны лічыць, што яго дзеянні былі правамернымі, правы і законныя інтарэсы грамадзян ім не парушаны. Вымаганне 12 тысячы долараў? У Герліха — іншая версія. Аказваецца, грошы ён не вымагаў, а патрабаваў вярнуць, і не 12, а 8 тысяч долараў. Даўжок, дарэчы, быў не за Шнэйдэрам, а за яго кампаньёнам. Прычым, не ў Герліха пазычалі, а ў іншага чалавека. Яму і хацеў дапамагчы оперупаўнаважаны. Атрымаецца — можна разлічваць на спонсарскую дапамогу з боку МП, дзе працаваў падмануты камерсант. Маўляў, толькі гэты інтарэс і кіраваў учынкамі Герліха. Шнэйдэру ён не пагражаў і долары ад яго не браў, іх паклалі ў кішэню пры затрыманні.

Аднак суд палічыў інакш. Даказаны два злачынствы — перавышэнне ўлады і вымаганне. А выснова службовага расследавання такая: «Герліх учыніў дзеянні, несумяшчальныя з далейшым яго знаходжаннем на службе ў органах унутраных спраў». Ён звольнены.

Да пенсіі па выслузе гадоў заставалася няшмат.

Зрэшты, магло быць і значна горш. Летась у Ваўкавыскім раёне злодзей пранік у куратнік. Украўшы пяць курэй, ён прадаў іх, пасля чаго трапіў у рукі правасуддзя. У выніку 5 гадоў калоніі — па году за кожную курыцу. Віктар Герліх асуджаны на тры гады пазбаўлення волі ўмоўна з абавязковым прыцягненнем да працы (так званая «хімія») без канфіскацыі маёмасці. Віктару Пятровічу, можна сказаць, пашанцавала, што апрацаваныя спецыяльным рэчывам долары не належалі асабіста Шнэйдэру, а былі перададзены яму праваахоўнымі органамі. А значыць, у выніку вымагання ён не панёс рэальных фінансавых страт. Паўплывала на прыгавор і тое, што пагрозы насілля, знішчэння маёмасці не былі рэалізаваны. Такім чынам, суд не выйшаў за рамкі існуючага заканадаўства.

Аднак у пракуратуры лічаць, што і ў гэтых рамках пакаранне не павінна быць такім мяккім, яно не адпавядае цяжкасці ўчыненага. Не ўлічана, у прыватнасці, тое, што «на працягу папярэдняга і судовага следства Герліх не прызнаў сваёй віны і не раскаяўся ва ўчыненым, яго паказанні былі накіраваны на ўхіленне ад адказнасці за ўчыненае... Сваімі дзеяннямі ён дыскрэдытаваў праваахоўныя органы».

Пракурор Гродзенскай вобласці звярнуўся з пратэстам у калегію абласнога суда. Ён адхілены. Накіраваны пратэст у прэзідыум аблсуда.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

АДУКАЦЫЯ

НАСТАЎНІК МАГІСТР — ПЕДАГОГ НЕЗВЫЧАЙНЫ

Да апошняга часу вырашыць праблему максімальна эфектыўнага выкарыстання інтэлектуальных здольнасцяў і прыхільнасцяў студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў нацыянальная сістэма адукацыі была не ў стане. Першым выйсце знайшоў Беларускі педагагічны універсітэт імя М. Танка, які перайшоў на многаўзроўневую падрыхтоўку спецыялістаў.

Педуніверсітэт прапануе сваім навучэнцам тры адукацыйныя праграмы: студэнт сам ацэньвае свае сілы і жаданне вучыцца далей і, згодна з імі, ці прыпыняецца на ступені спецыяліста, ці працягвае навучанне і становіцца бакалаўрам або магістрам. Па словах рэктара БДПУ Леаніда Ціханава, выпускнікі, якія атрымалі ступень бакалаўра ці магістра, маюць шэраг прывілей. Напрыклад, згодна з рашэннем урада, яны атрымліваюць зарплату на 10 працэнтаў вышэйшую, чым іншыя педагогі. Акрамя таго, у іх ёсць шанц атрымаць лепшае, найбольш прэстыжнае месца працы. Магістры ж маюць яшчэ і магчымасць здачы ў рамках навучання ў ВНУ кандыдацкага мінімуму. Дарэчы, узросшая колькасць жадаючых стаць магістрамі прывяла да таго, што сёлета яны ўпершыню будуць змагацца паміж сабою за месца на магістраўскіх курсах.

Хаця, трэба заўважыць, ёсць і некаторыя недахопы ў такім навучанні: так, атрымаць ступень магістра могуць пакуль пераважна толькі мінчане. Гэта тлумачыцца тым, што ў жыхароў іншых населеных пунктаў пасля заканчэння вучобы могуць узнікнуць з-за адсутнасці сталічнай прапіскі цяжкасці пры працаўладкаванні. Але, як запэўнівае рэктар педуніверсітэта, у хуткім часе гэта праблема павінна вырашыцца: ужо зараз вядзецца праектаванне інтэрната на 1250 месцаў, дзе прадугледжаны спецыяльны пад'езд для маладых спецыялістаў з правам мінскай прапіскі.

Увогуле ж Леанід Ціханаў прытрымліваецца думкі, што «педагагічны універсітэт павінен рыхтаваць не звычайных настаўнікаў, а спецыялістаў, якія абслугоўваюць дзяцінства».

Надзея НІКАЛАЕВА.

«Пліты Брэста — ад «Гефеста»

З нядаўняга часу мінчане і госці сталіцы перасталі адчуваць дэфіцыт газа- і электрапліт айчыннай вытворчасці, якія ўступаюць зараз замежным аналагам хіба што ў цане, але ніяк не ў дызайне, арыгінальнасці і мнагафункцыянальнасці. У Мінску на вуліцы Асіпенкі, 2 адкрыўся новы фірменны магазін «Гефест» адкрытага акцыянернага таварыства «Брэстгазаапарат», дзякуючы сумесным намаганням указанага прадпрыемства і ААТ «Белгандальімпэкс». Магазін размясціўся на плошчы больш чым 400 квадратных метраў і нагадвае кожнаму пакупніку, што ён трапіў у царства белай тэхнікі з Брэста... і не толькі. Бо побач з шырокім асартыментам прадукцыі «Брэстгазаапарата» (а гэта больш за дзесятак мадэляў 4-канфорачных газавых і электрапліт, 2-канфорачных настольных, турыстычных) па-суседску размясцілася бытавая тэхніка вядомых замежных фірмаў «Ariston», «Indesit», «Moulinex», «Tefal». У бліжэйшым будучым да гэтай «цёплай» кампаніі павінен далучыцца і «Philips»...

Ужо па першых днях работы, на думку персаналу магазіна (а ён пакуль складаецца з васьмі чалавек), можна меркаваць, што «Гефест» набывае папулярнасць сярод жыхароў горада і не толькі.

Інакш, відаць, і быць не можа. Бо акрамя невялікай нацэнкі на тавары і цёплых усмешак прадаўцоў і адміністрацыйных работнікаў магазіна вас яшчэ і абслужаць па-фірменнаму — хутка і ветліва.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.
Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

АБ ЗНЕШНІМ ДЗЯРЖАЎНЫМ ДОЎГУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Прыняты Палатай прадстаўнікоў 21 мая 1998 года
Адобраны Саветам Рэспублікі 12 чэрвеня 1998 года

Гэты Закон вызначае парадак фарміравання, абслугоўвання знешняга дзяржаўнага доўгу Рэспублікі Беларусь і кіравання ім.

Артыкул 1. Тэрміны, якія выкарыстоўваюцца ў гэтым Законе

Для мэт гэтага Закона ўказаныя ніжэй тэрміны маюць наступныя значэнні:

1) банк-агент па абслугоўванню знешніх дзяржаўных пазык — банк, упаўнаважаны рашэннем Урада Рэспублікі Беларусь абслугоўваць знешнія дзяржаўныя пазыкі;

2) знешнія пазыкі — пазыкі (крэдыты) у замежнай валюце, па якіх у якасці пазычальнікаў выступаюць Рэспубліка Беларусь або яе рэзідэнты, а ў якасці пазыкадаўцаў (крэдытадаўцаў) — замежныя дзяржавы, міжнародныя арганізацыі, а таксама іншыя нерэзідэнты Рэспублікі Беларусь (далей — замежныя крэдыторы);

3) знешнія дзяржаўныя пазыкі — знешнія пазыкі, па якіх узнікаюць абавязацельствы Рэспублікі Беларусь як пазычальніка, эмітэнта каштоўнай паперы або гаранта;

4) знешні дзяржаўны доўг Рэспублікі Беларусь — агульная сума асноўнага доўгу Рэспублікі Беларусь і яе рэзідэнтаў па знешніх дзяржаўных пазыках на пэўны момант часу;

5) знешнія дзяржаўныя запазычанні — прыцягненне знешніх дзяржаўных пазык;

6) дзяржаўная гарантыя (гарантыя Рэспублікі Беларусь) па знешніх пазыках — абавязацельства Рэспублікі Беларусь (гаранта), ад імя якой выступае Урад Рэспублікі Беларусь, перад замежным крэдыторам несці субсідыярную адказнасць за выкананне пазычальнікам — рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь абавязацельстваў па заключанаму гэтым рэзідэнтам дагавору знешняй пазыкі;

7) дзяржаўныя каштоўныя паперы ў якасці дзяржаўных даўгавых абавязацельстваў, што фарміруюць знешні дзяржаўны доўг, — каштоўныя паперы, якія выпускаюцца ад імя Рэспублікі Беларусь, засведчваюць выражаныя ў іх адносіны знешняй пазыкі, прадастаўленай Рэспубліцы Беларусь, і размяшчаюцца на рынках каштоўных папер за яе межамі;

8) запазычанасць па знешніх дзяржаўных пазыках — не выплачаныя пазычальнікам сумы асноўнага доўгу, а таксама працэнтаў або іншага ўзнагароджання пазыкадаўцы і іншых плацяжоў па знешніх дзяржаўных пазыках;

9) крэдытаздольнасць — здольнасць пазычальніка поўнасцю і ў тэрмін разлічыцца па сваіх абавязацельствах;

10) ліміт знешняга дзяржаўнага доўгу — максімальна дапушчальная сума знешняга дзяржаўнага доўгу па стану на канец фінансавага (бюджэтнага) года, вылічаная ў доларах ЗША;

11) абслугоўванне знешняга дзяржаўнага доўгу — выплата працэнтаў або іншага ўзнагароджання пазыкадаўцы і іншыя плацяжы па знешніх дзяржаўных пазыках;

12) абслугоўванне знешніх дзяржаўных пазык — ажыццяўленне аперацый па прыцягненню і пагашэнню знешніх дзяржаўных пазык;

13) асноўны доўг (асноўная сума даўгавых абавязацельстваў) — сума пазыкі (крэдыту), фактычна атрыманая пазычальнікам, якая падлягае вяртанню і не вернутая ім;

14) пагашэнне знешняга дзяржаўнага доўгу, асноўнага доўгу або запазычанасці — выплата сум, якія ўваходзяць у склад адпаведна знешняга дзяржаўнага доўгу, асноўнага доўгу або запазычанасці;

15) іншыя плацяжы — страхавыя і камісійныя зборы, плата за абавязацельства, штрафныя і іншыя плацяжы, якія выплачваюцца пазычальнікам пазыкадаўцу (крэдытадаўцу) у адпаведнасці з умовамі прадастаўлення пазыкі (крэдыту), за выключэннем пагашэння асноўнага доўгу і выплаты працэнтаў або іншага ўзнагароджання пазыкадаўцы;

16) кіраванне знешнім дзяржаўным доўгам — меры, накіраваныя на рэгуляванне знешняга дзяржаўнага доўгу, забеспячэнне яго своечасовага пагашэння і абслугоўвання;

17) рэзідэнты Рэспублікі Беларусь:

юрыдычныя асобы з месцазнаходжаннем у Рэспубліцы Беларусь, створаныя ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, у тым ліку юрыдычныя асобы з інвестыцыямі нерэзідэнтаў Рэспублікі Беларусь;

дыпламатычныя і іншыя афіцыйныя прадстаўніцтвы Рэспублікі Беларусь, якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь;

прадстаўніцтвы ўказаных у гэтым пункце юрыдычных асоб (рэзідэнтаў), якія знаходзяцца за межамі Рэспублікі Беларусь;

18) нерэзідэнты Рэспублікі Беларусь:

фізічныя асобы, якія маюць пастаяннае месцажыхарства за межамі Рэспублікі Беларусь, у тым ліку фізічныя асобы, якія часова знаходзяцца ў Рэспубліцы Беларусь;

юрыдычныя асобы з месцазнаходжаннем за межамі Рэспублікі Беларусь, створаныя ў адпаведнасці з заканадаўствам замежных дзяржаў, у тым ліку юрыдычныя асобы з інвестыцыямі рэзідэнтаў Рэспублікі Беларусь;

прадпрыемствы і арганізацыі, якія не з'яўляюцца юрыдычнымі асобамі, з месцазнаходжаннем за межамі Рэспублікі Беларусь, створаныя ў адпаведнасці з заканадаўствам замежных дзяржаў;

дыпламатычныя і іншыя афіцыйныя прадстаўніцтвы замежных дзяржаў, якія знаходзяцца ў Рэспубліцы Беларусь;

міжнародныя арганізацыі, іх філіялы і прадстаўніцтвы;

прадстаўніцтвы нерэзідэнтаў Рэспублікі Беларусь, якія знаходзяцца ў рэспубліцы.

Артыкул 2. Мэты знешніх дзяржаўных запазычанняў

Знешнія дзяржаўныя пазыкі прыцягваюцца і выкарыстоўваюцца для:

пакрыцця дэфіцыту рэспубліканскага бюджэту;

папаўнення валютных рэзерваў Рэспублікі Беларусь;

рэалізацыі інвестыцыйных праектаў і дзяржаўных праграм у адпаведнасці з прыярытэтнымі напрамкамі развіцця эканомікі рэспублікі;

вырашэння вострых сацыяльных і экалагічных праблем, ліквідацыі вынікаў стыхійных бедстваў;

імпарту сыравіны, энергарэсурсаў і іншых неабходных прадуктаў і тавараў у выніку крытычнага становішча ў забеспячэнні імі рэспублікі;

падтрымкі эканамічных рэформ.

Сродкі, атрыманыя ад размяшчэння на знешніх фінансавых рынках дзяржаўных каштоўных папер у якасці дзяржаўных даўгавых абавязацельстваў, што фарміруюць знешні дзяржаўны доўг, могуць выкарыстоўвацца толькі для пакрыцця дэфіцыту рэспубліканскага бюджэту і (або) папаўнення валютных рэзерваў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 3. Абмежаванні на знешні дзяржаўны доўг

У законе аб бюджэце Рэспублікі Беларусь на чарговы фінансавы (бюджэтны) год устанаўліваюцца ліміт знешняга дзяржаўнага доўгу і асноўныя напрамкі выкарыстання знешніх дзяржаўных пазык.

Артыкул 4. Падставы ўзнікнення абавязацельстваў па знешніх дзяржаўных пазыках

Абавязацельствы па знешніх дзяржаўных пазыках узнікаюць з міжнародных і грамадзянска-прававых дагавораў, рашэнняў аб прадастаўленні дзяржаўных гарантый і іншых адміністрацыйных актаў, якія параджаюць па заканадаўству грамадзянска-прававыя вынікі, у рэзультаце выпуску і размяшчэння дзяржаўных каштоўных папер у якасці дзяржаўных даўгавых абавязацельстваў на рынках каштоўных папер за межамі Рэспублікі Беларусь, а таксама з іншых падстаў, прадугледжаных заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 5. Абавязацельствы Рэспублікі Беларусь па пагашэнню і абслугоўванню знешняга дзяржаўнага доўгу

Рэспубліка Беларусь нясе безумоўныя абавязацельствы па пагашэнню і абслугоўванню знешняга дзяржаўнага доўгу.

Выкананне ўказаных абавязацельстваў забяспечваецца сродкамі рэспубліканскага бюджэту і іншай маёмасцю, якая знаходзіцца ва ўласнасці Рэспублікі Беларусь.

Плацяжы па пагашэнню і абслугоўванню знешняга дзяржаўнага доўгу прадугледжваюцца ў законе аб бюджэце Рэспублікі Беларусь на чарговы фінансавы (бюджэтны) год да той пары, пакуль запазычанасць па знешніх дзяржаўных пазыках не будзе поўнасцю пагашана.

Плацяжы па пагашэнню і абслугоўванню знешняга дзяржаўнага доўгу з'яўляюцца першачарговымі ў адносінах да іншых расходаў пры выкананні рэспубліканскага бюджэту.

Дзяржава не адказвае па абавязацельствах рэзідэнтаў Рэспублікі Беларусь, якія ўзніклі са знешніх пазык, атрыманых без дзяржаўнай гарантыі.

Артыкул 6. Паўнамоцтвы дзяржаўных органаў па рэгуляванню знешняга дзяржаўнага доўгу

Урад Рэспублікі Беларусь:

устанаўлівае па ўзгадненню з Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь абавязковы для ўсіх рэзідэнтаў Рэспублікі Беларусь парадак прыцягнення, выкарыстання і пагашэння знешніх дзяржаўных пазык; умовы і парадак прадастаўлення карыстальнікам сродкаў, атрыманых Рэспублікай Беларусь па знешніх дзяржаўных пазыках, і разлікаў за дадзеныя сродкі; парадак прадастаўлення дзяржаўных гарантый па знешніх дзяржаўных пазыках;

вызначае кампетэнцыю падпарадкаваных яму рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання ў галіне кіравання знешнім дзяржаўным доўгам у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь;

ажыццяўляе агульную каардынацыю дзейнасці падпарадкаваных яму рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання ў галіне знешніх дзяржаўных запазычанняў;

упаўнаважвае па ўзгадненню з Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь банкі на абслугоўванне знешніх дзяржаўных пазык;

прадстаўляе штоквартальна справаздачу Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь аб стане знешняга дзяржаўнага доўгу.

Урад Рэспублікі Беларусь ці ўпаўнаважаныя ім рэспубліканскія органы дзяржаўнага кіравання сумесна з Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь:

абгрунтоўваюць неабходнасць прыцягнення знешніх дзяржаўных пазык, аналізуюць магчымасць такога прыцягнення з улікам узроўню крэдытаздольнасці дзяржавы і рыхтуюць прапановы па ліміту знешняга дзяржаўнага доўгу;

ацэньваюць умовы, на якіх прадастаўляюцца знешнія дзяржаўныя пазыкі;

праводзяць аналіз фактычна склаўшагася ўзроўню знешняга дзяржаўнага доўгу ў адносінах да яго ліміту, а таксама выкарыстання знешніх дзяржаўных пазык;

вызначаюць парадак выпуску, размяшчэння і пагашэння дзяржаўных каштоўных папер у якасці дзяржаўных даўгавых абавязацельстваў, якія фарміруюць знешні дзяржаўны доўг;

ажыццяўляюць іншыя функцыі, прадугледжаныя заканадаўствам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 7. Парадак прыцягнення і выкарыстання знешніх дзяржаўных пазык

Знешнія дзяржаўныя запазычанні ажыццяўляюцца ў межах ліміту знешняга дзяржаўнага доўгу, устаноўленага законам аб бюджэце Рэспублікі Беларусь на чарговы фінансавы (бюджэтны) год, з папярэдняй згоды Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Рашэнне аб прыцягненні знешніх дзяржаўных пазык ад імя Рэспублікі Беларусь прымаецца Урадам Рэспублікі Беларусь, а рашэнне аб прыцягненні такіх пазык для папаўнення валютных рэзерваў — сумесна Урадам і Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь.

Дзяржаўныя гарантыі па знешніх пазыках рэзідэнтаў Рэспублікі Беларусь прадастаўляюцца Урадам Рэспублікі Беларусь.

Рашэнне аб выпуску дзяржаўных каштоўных папер у якасці дзяржаўных даўгавых абавязацельстваў, што фарміруюць знешні дзяржаўны доўг, прымаецца:

для пакрыцця дэфіцыту бюджэту — Урадам Рэспублікі Беларусь або па яго даручэнню Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь;

для фарміравання валютных рэзерваў — сумесна Урадам Рэспублікі Беларусь і Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь.

Знешнія дзяржаўныя пазыкі выкарыстоўваюцца ў адпаведнасці з законам аб бюджэце Рэспублікі Беларусь на чарговы фінансавы (бюджэтны) год у парадку, які вызначаецца ў адпаведнасці з артыкулам 6 гэтага Закона.

Артыкул 8. Дагаворныя адносіны з карыстальнікамі, пазычальнікамі, паручыцелямі і гарантамі знешніх дзяржаўных пазык

Сродкі па знешніх дзяржаўных пазыках прадастаўляюцца рэзідэнтам Рэспублікі Беларусь (карыстальнікам), у тым ліку карыстальнікам дзяржаўных гарантый (пазычальнікам), на падставе дагавораў аб парадку разлікаў за ўказаныя сродкі, якія заключаюцца імі з Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з заканадаўствам.

Істотнымі ўмовамі такіх дагавораў з'яўляюцца забеспячэнне выканання абавязацельстваў карыстальнікам і яго адказнасць, уключаючы прадастаўленне Міністэрству фінансаў Рэспублікі Беларусь права спагнання сродкаў, якія падлягаюць выплаце карыстальнікам, у бясспрэчным парадку. Калі выкананне абавязацельстваў карыстальніка забяспечваецца паручыцельствам або гарантыяй, паручыцель або гарант таксама заключае з Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь адпаведны дагавор.

Па рашэнню Урада Рэспублікі Беларусь сродкі, якія атрымліваюцца па знешніх дзяржаўных пазыках, прадастаўляюцца карыстальнікам пад гарантыі банкаў-агентаў па абслугоўванню знешніх дзяржаўных пазык або іншых банкаў.

Артыкул 9. Улік знешняга дзяржаўнага доўгу і рэгістрацыя знешніх дзяржаўных пазык

У Рэспубліцы Беларусь дзейнічае адзіная сістэма рэгістрацыі знешніх дзяржаўных пазык і ўліку знешняга дзяржаўнага доўгу.

Улік знешняга дзяржаўнага доўгу і рэгістрацыя знешніх дзяржаўных пазык ажыццяўляюцца Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 10. Абслугоўванне знешніх дзяржаўных пазык

Абслугоўванне знешніх пазык, атрыманых рэзідэнтамі Рэспублікі Беларусь пад дзяржаўныя гарантыі, праводзіцца імі самастойна за кошт уласных сродкаў праз банкі-агенты па абслугоўванню знешніх дзяржаўных пазык.

Абслугоўванне знешніх дзяржаўных пазык, выкарыстаных на фарміраванне валютных рэзерваў Рэспублікі Беларусь, ажыццяўляецца Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь.

Абслугоўванне знешніх дзяржаўных пазык, не ўказаных у частках першай і другой гэтага артыкула, ажыццяўляецца Міністэрствам фінансаў Рэспублікі Беларусь у межах сум, прадугледжаных для гэтых мэт у законе аб бюджэце Рэспублікі Беларусь на чарговы фінансавы (бюджэтны) год.

Артыкул 11. Парадак выканання дзяржаўных гарантый па знешніх пазыках

Плацежныя патрабаванні да Рэспублікі Беларусь, якая выступае ў якасці гаранта па знешняй пазыцы, накіроўваюцца Ураду Рэспублікі Беларусь.

Да прад'яўлення патрабавання да Урада Рэспублікі Беларусь замежны крэдытор павінен прад'явіць патрабаванне да пазычальніка.

Калі пазычальнік адмовіўся задаволіць адпаведнае заканадаўству Рэспублікі Беларусь і ўмовам дагавора аб прадастаўленні дзяржаўнай гарантыі патрабаванне замежнага крэдытора або крэдытор не атрымаў ад яго ў разумны тэрмін адказу на прад'яўленае патрабаванне, Урад Рэспублікі Беларусь прымае меры па выкананню абавязацельстваў пазычальніка поўнасцю або ў не выкананай ім частцы.

Сродкі для забеспячэння дзяржаўных гарантый па знешніх пазыках прадугледжваюцца ў законе аб бюджэце Рэспублікі Беларусь на чарговы фінансавы (бюджэтны) год.

Да Урада Рэспублікі Беларусь, які выканаў абавязацельства пазычальніка, пераходзяць правы крэдытора па гэтаму абавязацельству, уключаючы права патрабаваць выплаты працэнтаў на суму, выплачаную крэдытору, і пакрыцця страт, панесеных у сувязі з адказнасцю за пазычальніка.

Сумы сродкаў, выплачаных Урадам Рэспублікі Беларусь у сувязі з выкананнем абавязацельстваў гаранта, спаганяюцца з пазычальнікаў у бясспрэчным парадку, калі іншае не прадугледжана заканадаўствам.

Урад Рэспублікі Беларусь абавязаны прыняць неабходныя меры па вяртанню дзяржаве ўказаных сум.

Артыкул 12. Стварэнне ўмоў для эфектыўнай рэалізацыі і своечасовага выканання абавязацельстваў па знешніх дзяржаўных пазыках

Эфектыўная рэалізацыя і своечасовае выкананне абавязацельстваў па знешніх дзяржаўных пазыках забяспечваюцца адміністрацыйнымі і эканамічнымі метадамі дзяржаўнага рэгулявання.

Урад Рэспублікі Беларусь і Нацыянальны банк Рэспублікі Беларусь прымаюць меры па стварэнню ўмоў для эфектыўнай рэалізацыі і своечасовага выканання абавязацельстваў па знешніх дзяржаўных пазыках.

Артыкул 13. Адказнасць карыстальнікаў сродкаў па знешніх дзяржаўных пазыках

Юрыдычныя асобы Рэспублікі Беларусь, якія атрымалі сродкі па знешніх дзяржаўных пазыках, нясуць адказнасць за выкананне абавязацельстваў па іх у адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь і дагаворамі.

Службовыя асобы юрыдычных асоб Рэспублікі Беларусь, якія атрымалі сродкі па знешніх дзяржаўных пазыках, прыцягваюцца да адказнасці ў адпаведнасці з заканадаўствам Рэспублікі Беларусь за парушэнне парадку прыцягнення і рэалізацыі пазыковых сродкаў, іх нямэтавае выкарыстанне, невыкананне або неналежнае выкананне абавязацельстваў па разліках за ўказаныя сродкі.

Артыкул 14. Уступленне ў сілу гэтага Закона

Гэты Закон уступае ў сілу з дня яго апублікавання.

Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь:

прыняць неабходныя рашэнні па забеспячэнню рэалізацыі палажэнняў гэтага Закона;

забяспечыць у выпадку неабходнасці прыняцце сумесна з Нацыянальным банкам Рэспублікі Беларусь нарматыўных актаў, якія вынікаюць з дадзенага Закона;

прывесці рашэнні Урада Рэспублікі Беларусь у адпаведнасць з гэтым Законам;

забяспечыць прывядзенне нарматыўных актаў міністэрстваў і іншых падпарадкаваных Ураду рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання ў адпаведнасць з гэтым Законам.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

22 чэрвеня 1998 г.,
№ 170-З

ДЭКРЭТ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 10

Аб унясенні дапаўненняў у Дэкрэт Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 20 сакавіка 1998 г. № 3

У адпаведнасці з часткай трэцяй артыкула 101 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь **пастанаўляю:**

1. Унесці ў пункт 1 Дэкрэта Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 20 сакавіка 1998 г. № 3 «Аб раздзяржаўленні і прыватызацыі дзяржаўнай уласнасці ў Рэспубліцы Беларусь» (Збор дэкрэтаў, указаў Прэзідэнта і пастаноў Урада Рэспублікі Беларусь, 1998 г., № 9, арт. 206) наступныя дапаўненні:

1.1. падпункт 1.3 пасля слоў: «рэспубліканскай уласнасці» дапоўніць словамі: «або суб'ектамі прыватызацыі»;

1.2. падпункт 1.4 пасля слоў: «камунальнай уласнасці» дапоўніць словамі: «або суб'ектамі прыватызацыі».

2. Гэты Дэкрэт уступае ў сілу з дня яго апублікавання, з'яўляецца часовым і ў адпаведнасці з часткай трэцяй артыкула 101 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь прадстаўляецца на разгляд Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А. ЛУКАШЭНКА.

24 чэрвеня 1998 г., г. Мінск.

ЗАЦВЕРДЖАНА
Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 23.06.1998 № 328

ПАЛАЖЭННЕ аб спецыяльных прэміях і грантах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва

1. Палажэнне аб спецыяльных прэміях і грантах Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва (далей — спецыяльныя прэміі і гранты) зацвярджаецца ў мэтах стымулявання працы творчай інтэлігенцыі, садзейнічання падтрымцы найбольш значных праектаў і праграм у галіне культуры і мастацтва.

2. Штогод у студзені прысуджаюцца:

2.1. адзінаццаць спецыяльных прэмій за дасягненні ў галіне культуры і мастацтва ў наступных намінацыях (па адной прэміі ў кожнай):
музычнае мастацтва;
тэатральнае мастацтва;
мастацкая літаратура;
журналістыка;
кіно і тэлебачанне;
архітэктура і растаўрацыя;
народная творчасць;
выяўленчае мастацтва;
харэаграфічнае мастацтва;
эстрадна-цыркавое мастацтва;
крытыка і мастацтвазнаўства;

2.2. тры спецыяльныя прэміі «За ўклад у выхаванне творчай моладзі»;

2.3. тры спецыяльныя прэміі «За ўклад у развіццё міжнароднага культурнага супрацоўніцтва Рэспублікі Беларусь»;

2.4. шэсць спецыяльных прэмій работнікам устаноў культуры і мастацтва за дасягненні ў эстэтычным і маральным выхаванні беларускага народа і прапагандзе духоўных каштоўнасцяў у галіне:
музейнай справы;
бібліятэчнай справы;
мастацкай самадзейнасці.

3. Кандыдатамі на атрыманне спецыяльных прэмій могуць быць асобныя дзеячы культуры і мастацтва, якія маюць [illegible] творчыя калектывы [illegible].

4. Вылучэнне кандыдатаў на саісканне спецыяльных прэмій ажыццяўляюць упраўленні і аддзелы культуры мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, творчыя саюзы, іншыя грамадскія аб'яднанні, установы культуры і мастацтва, працоўныя калектывы.

5. Да 1 снежня кожнага года ў Міністэрства культуры прадстаўляюцца наступныя дакументы для разгляду: творчая характарыстыка на саіскальніка прэміі, копіі [illegible] у сродках масавай інфармацыі, анатацыі на творы і іншыя матэрыялы.

6. Індывідуальныя і калектыўныя гранты* выдзяляюцца на стварэнне творчых праектаў у галіне культуры і мастацтва.

7. Індывідуальныя гранты выкарыстоўваюцца:
кампазітарамі, мастакамі, рэжысёрамі, літаратарамі, архітэктарамі, дызайнерамі, народнымі майстрамі — на стварэнне твораў культуры і мастацтва;
дзеячамі культуры і мастацтва — на ўдзел у буйных міжнародных акцыях (конкурсах, фестывалях, выстаўках), на правядзенне стажыровак у вядучых майстроў мастацтва Беларусі, Расіі, іншых краін.

8. Калектыўныя гранты выкарыстоўваюцца творчымі калектывамі, установамі і арганізацыямі культуры і мастацтва, творчымі саюзамі і арганізацыямі на:
здзяйсненне буйных сцэнічных, тэлевізійных і кінематаграфічных праектаў;
фарміраванне музейных калекцый сучаснага беларускага мастацтва;
набыццё для музейных і бібліятэчных калекцый твораў мастацтва, друкаваных выданняў, якія маюць асаблівую культурна-гістарычную каштоўнасць для Рэспублікі Беларусь;
распрацоўку архітэктурных праектаў;
[illegible];
падрыхтоўку канцэртных праграм.

9. Заяўкі на атрыманне індывідуальных і калектыўных грантаў з аргументаванай мэтазгоднасцю праекта, планам яго рэалізацыі, каштарысам [illegible] прадстаўляюцца [illegible] установамі, арганізацыямі і грамадскімі аб'яднаннямі ў Міністэрства культуры.

10. Для папярэдняй ацэнкі работ саіскальнікаў прэміі і грантаў Міністэрства культуры [illegible] ўтварае экспертныя камісіі [illegible] і забяспечвае іх работу.

11. Кандыдатуры на прысуджэнне спецыяльных прэмій і выдзяленне грантаў з улікам заключэння экспертных камісій Міністэрства культуры абмяркоўваюцца саветам фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы культуры і мастацтва (далей — савет фонду).

12. Прапановы аб прысуджэнні спецыяльных прэмій і выдзяленні грантаў прымаюцца простай большасцю галасоў членаў савета фонду, якія прысутнічаюць на пасяджэнні. Пасяджэнне лічыцца правамоцным пры наяўнасці не менш за дзве трэці членаў савета фонду.

13. [illegible] савет фонду [illegible] Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

14. Індывідуальныя і калектыўныя гранты [illegible].

15. [illegible]

16. [illegible]

17. [illegible]

* Грант — фінансавая падтрымка творчых праектаў.

ПРЭЗІДЭНТ БЕЛАРУСІ АПЛАДЗІРАВАЎ Д. ХВАРАСТОЎСКАМУ СТОЯЧЫ

Бархатны барытон Дзмітрыя Хварастоўскага гучаў 23 чэрвеня ў Вялікім тэатры Беларусі. Адзіны канцэрт вядомага спевака ў Мінску стаў сапраўдным падарункам для беларускіх шанавальнікаў вакальнага мастацтва.

Сярод гледачоў, якія запоўнілі залу, быў у гэты вечар і прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка. Публіка была ў захапленні і доўга не хацела адпускаць спевака са сцэны, які выканаў на «біс» арыю Рыгалета і яшчэ адзін раманс. А сярод вялікай колькасці букетаў, што падарылі артысту, была і карзіна кветак ад Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Кіраўнік беларускай дзяржавы таксама не ўтойваў сваіх эмоцый. [illegible] назваўшы Дзмітрыя Хварастоўскага спеваком ад Бога і надзвычайным чалавекам. Прэзідэнт паабяцаў усе словы ўдзячнасці гледачоў перадаць спеваку ў час іх асабістай сустрэчы — яна адбылася пасля канцэрта.

Адзінае, аб чым выказаў шкадаванне Аляксандр Лукашэнка, што ў Беларусі няма такога выдатнага спевака. Праўда, ён спадзяецца, што падтрымка, якую аказвае дзяржава [illegible] яго калектыву. Прэзідэнт практычна ўзяў тэатр пад свой патранаж, што дало магчымасць крыху палепшыць матэрыяльнае становішча служыцеляў муз.

А ў хуткім часе, як паведаміў Аляксандр Лукашэнка, у Вялікім тэатры пачнецца капітальны рамонт, і яго трупа на нейкі час пераедзе ў будынак Палаца Рэспублікі.

Эдуард ПІВАВАР, БЕЛТА.

Радыёпрыёмнік «Верас» — добры прыз!

[illegible] Аркадзь Аляксеевіч і Лідзія Сямёнаўна [illegible].

[illegible]

— А даўно «Звязду» выпісваеце?

[illegible]

У гутарку ўступіла Лідзія Сямёнаўна:

[illegible]

Аркадзь Аляксеевіч 74 гады, Лідзія Сямёнаўна на год маладзей. [illegible]

— А працавалі мы на розных работах, — расказвае Аркадзь Аляксеевіч, [illegible]

[illegible] скажу вам.

Мы паспрабавалі было адмовіцца, але гаспадары дома не на жарт заявілі: пакрыўдзімся. І вось на стале ўжо з'явіліся агуркі, цыбуля, салата, блінчыкі, іншая ежа, прыгатаваная руплівымі рукамі Лідзіі Сямёнаўны. І ўжо ў палісаднічку, дзе рабілі фотаздымкі шчаслівых гаспадароў дома (у хаце на той момант не было электрасвятла), трымаючы радыёпрыёмнік у руках, Аркадзь Аляксеевіч сказаў, што падпіску на «Звязду» на трэці квартал яны аформілі даўно і з нашай газетай развітвацца не думаюць.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Павел ЯКУБОВІЧ: «Советская Белоруссия» — старая газета з новым зместам...»

Звычайна, калі гаворка ідзе пра юбілей, то гэта ў большай ступені падсумоўванне пэўных набыткаў. Здараецца, юбілейная размова ці то ў дачыненні да чалавека, ці то ў дачыненні да пэўнай арганізацыі, канторы — суцэльная алілуйшчына. А калі юбілей якой-небудзь фірмы, то і песня адпаведна, спецыяльна ў яе гонар напісаныя вершы. Не ведаю, хто з нагоды дадзенага юбілею — выхаду ў свет 20-тысячнага нумара «Советской Белоруссии» — напіша песню. Мо Эдуард Ханок, калі ён як кампазітар даспадобы Паўлу Ізотавічу Якубовічу, галоўнаму рэдактару фактычна першай дзяржаўнай (і сярод недзяржаўных — першай) газеты, нават калі толькі па тыражу меркаваць?.. Своеасаблівы юбілей, знамянальная падзея падштурхнулі і нас да размовы з Якубовічам. Можна было б, вядома ж, абысціся трывіяльнымі роспытамі (адсюль — і вымушана трывіяльнымі адказамі) пра плён мінулых і апошніх гадоў. Можна было б... Але ж, чаго грэх такі далёка хаваць, Павел Якубовіч — асоба ў айчыннай журналістыцы ўплывовая. Да таго ж, чаму б не выкарыстаць юбілейны, знамянальны шанц пагутарыць з галоўным рэдактарам самай тыражнай газеты краіны як нагоду высветліць, выслухаць пазіцыю чалавека, які ўзначальвае «Советскую Белоруссию» — газету, заснавальнікам якой з'яўляецца Адміністрацыя Прэзідэнта. Слова — журналісту і рэдактару Паўлу Якубовічу, маналог якога, думаецца, будзе цікавы чытачам з рознымі поглядамі і рознымі пазіцыямі.

...— Што мяне хвалюе ў час, калі ў «Советской Белоруссии» выходзіць дваццацітысячны нумар?.. Відаць, тое, што і ўчора, што і заўтра будзе хваляваць: газета з'яўляецца, павінна з'яўляцца сродкам масавай інфармацыі, а не сродкам палітычнага ўздзеяння. Само ўжо асэнсаванне інфармацыі аказвае ўздзеянне на светапогляд.

Хаця я і рэаліст, прагматык, усё ніяк не магу зразумець, няўжо навакольныя людзі не бачаць, што кампанейшчына, лабавая прапаганда — справа архаічная, справа шкодная? Болей таго, прапаганда выклікае процідзеянне. Грамадскую думку неабходна фарміраваць чыста журналісцкімі (а не ідэалагічнымі сродкамі!) — каментарыем, праз аналіз, даследаванне прыроды факта. Між іншым, не магу не сказаць, што мы саступаем газеце «Звязда». У вас у большай ступені газета рознабаковая, рознапланавая. Гэта і нас прымушае варушыцца, прымушае пашыраць аддзел навін.

Другі, не менш важкі бок нашай сучаснай газетнай справы... Я супраць такога тэрміна, як контрпрапаганда, а значыць — і супраць адпаведнага насычэння журналісцкай практыкі. Вядома ж, мы працуем як дзяржаўная газета. Зразумела, у газеты — адпаведная палітычная лінія. Але, падкрэслю гэта, мы дзейнічаем у рэчышчы дзяржаўнай інфармацыйнай палітыкі. Няхай контрпрапагандай займаюцца тыя, хто не згодны з дзяржаўнай палітыкай. Мы ж ствараем, павінны ствараць інфармацыйны паток, калі хочаце, інфармацыйную лінію. І ўсё, і толькі. Калі гаварыць пра пазіцыю, то яна выяўляецца ў выступленнях нашых журналістаў, у кожным з выступленняў. Безумоўна, заўсёды прысутнічае пэўная доля суб'ектывізму. Але ж публіцыстыка і ёсць рэч індывідуальная, суб'ектыўная. Іншая справа, што павінна прысутнічаць у валоданні словам, у аналізе рэчаіснасці такое майстэрства, каб суб'ектывізм не падмяняўся ўласным псеўдабачаннем свету.

Я вельмі шкадую, што многія беларускія выданні займаюцца «прапагандай» і «контрпрапагандай», лічачы сябе пры гэтым дэмакратычнымі выданнямі. Калі нашчадкі зазірнуць у нашы газеты, то зразумеюць адно: там, у 1998-м, у той краіне было дрэннае надвор'е і вяліся баі. Хопіць весці камуністычную прапаганду. Пад словам «камуністычная» ў дадзеным выпадку я разумею, вызначаю рознанакавую палярнасць поглядаў. Чытаеш газеты, якія аб'явілі сябе незалежнымі, і бачыш: дык гэта ж «Правда» ўзору 1970 года — толькі ўсё наадварот (тады ўсё дрэннае — у Парыжы і Нью-Йорку, зараз беспрасветнасць — у Мінску). З'яўленне новых прафесійных пісьменнікаў-плакальшчыкаў мяне раздражняе. Да нечага добрага палярнасці, крайнасці, вострыя контрпрапагандысцкія штучкі прывесці не могуць. Хаця, відавочна, абстаноўка — і ў Расіі, і ва Украіне, і ў краінах Балтыі — простай не з'яўляецца. І мы пра гэта гаворым. Як разумеем, так і стараемся перадаць гэтае разуменне чытачам, што большая ўвага Савета Еўропы да Беларусі — вынік вядомых геапалітычных прычын.

Але зваць, весці народ да сякеры — паўтарэнне памылкі ліберальнай журналістыкі пачатку стагоддзя. Той журналістыкі, што прывяла да 1917 года. Успомніце «Халстамера»: напрыканцы дзеяння па сцэне носіцца сякера, якая ўсіх без разбору чапляе.

Не вельмі канструктыўнай з'яўляецца палітызаванасць нашых айчынных СМІ. І справа тут у тым, што некаторыя перабольшваюць змест палітычнага жыцця. Па сутнасці ў краіне няма палітычнай апазіцыі. Як і няма сапраўдных партый. Чаму няма? Бо няма асоб. Ідзе пераліванне пазычанага і старога. Але затое ёсць прэса, якая робіць з некага, напрыклад, са Шчукіна, палітыка. Магчыма, яго, Шчукіна, паводзіны некаму пададуцца мужнымі. Але падумайце, мо гэта проста бытавая мужнасць, мо ўсяго толькі праяўленне пэўных рыс характару. Дык навошта чыюсьці ўласную амбіцыйнасць узводзіць у ранг палітыкі? Паўтаруся: сур'ёзнай апазіцыйнай палітыкі ў нас няма.

Часцей адбываецца іншае. Некаторыя журналісты пачынаюць лічыць сябе палітычнымі дзеячамі. Адбываецца свайго роду прафанацыя. Журналіст павінен быць журналістам. І наўрад ці паддаецца разуменню бальшавіцкі заклік: «Дасылайце «Хартыі», подпісы пад ёю ў нашу рэдакцыю!» Газета не калектыўны агітатар, не прапагандыст і не арганізатар.

Вакол «Советской Белоруссии» фарміруецца нямала міфаў.

Адзін з іх пра тое, што газета купаецца ў раскошы. На самай справе ўсё далёка не так. Вядома ж, дзяржава падтрымлівае газету. Але ж падтрымліваюць і іншыя выданні. Калі параўноўваць у працэнтных суадносінах, то нас і шмат меней падтрымліваюць, чым некаторыя іншыя малатыражныя газеты і часопісы. Але дзяржава магла б і не падтрымліваць, нам хапала б уласных сродкаў, калі б паштовая сувязь не забірала ў нас ільвіную долю зробленых сродкаў. На жаль, у характары нашых зносінаў з сувяззю адлюстроўваюцца эканамічныя працэсы, што адбываюцца ў краіне.

Некаторыя лічаць, ківаючы ў бок «Советской Белоруссии», што ледзьве не газета разбурае рынак. Маўляў, у сілу таго, што выдаёмся, ідзём да чытача за бесцань. Катэгарычна не згодны з гэтым. Цяжка сёння ўявіць, што адбываецца, калі ўвесь цяжар, звязаны з атрыманнем інфармацыі, узваліць на насельніцтва, на нашых чытачоў, якія, вядома ж, тады не змогуць купляць, выпісваць «Советскую Белоруссиию». Адпусціце цэны на хлеб — што здарыцца?.. Адпусціце цэны на газеты... Адзічэння, адсутнасці інфармацыі — вось да чаго гэта прывядзе.

Дарэчы будзе прыгадаць Францыю. Дзяржава дапамагае наступным чынам: даплачвае пошце за распаўсюджванне ўсіх газет. У нас, на жаль, і такога няма.

...Якія ў «Советской Белоруссии» складанасці?

Шмат хто не стаміўся яшчэ даносіць на нас уладам публічна. Маўляў, дапускаем ідэйныя памылкі. Пра гэта — амаль што ў кожным нумары «Белоруссии», газеты, якая лічыць сябе свабоднай і ліберальнай. Даносяць, дакладваюць, што Якубовіч не той чалавек, скажае лінію прэзідэнта і г. д. А па-мойму, усё нашмат прасцей — некаторыя людзі хочуць уплываць на прэзідэнта. І быў бы на месцы Якубовіча іншы, не іхні чалавек, — і яго б дзяўблі. І тады крычалі б пра нерашучасць, небаявітасць «Советской Белоруссии».

Прафесар Акулаў крычыць ці шыпіць (гэта ўжо як для каго): як гэта так, Якубовіч надрукаваў пісьменніка-эмігранта Аксёнава, каторы дазволіў сабе паразважаць пра НАТО. Аксёнава ўвесь свет ведае. Можна з ім не пагаджацца, але цікавыя яго думкі. Чытайце, разбірайцеся самі. Але ж Аксёнавым выказанае — гэта не крайнасці. Для мяне як для рэдактара, журналіста, чалавека важна не прымкнуць да крайнасцяў. Я — працаўнік тыражавання адыёзных поглядаў на старонках масавага выдання. Акулаў — наадварот, ён нясе сваімі публікацыямі погляды, здольныя парушыць грамадскую стабільнасць, погляды Акулава скіраваныя на сцвярджэнне, усталяванне цёмных сіл. Мо таму і разумею я свабоду слова ў тым, каб не друкаваць Акулава, Баранкевіча, як, між іншым, і Пазняка, словам, тых, хто прытрымліваецца крайніх поглядаў. Мяне за гэта папракаюць — няма альтэрнатывы, няма палемікі. Але хіба газета павінна ператварацца ў поле для рысталішча?

Падзеі наступных пасля 1991-га гадоў паказалі пэўную згубнасць сітуацыі, калі кіраваліся выказаным аднойчы класікам: я памру, каб ты мог выказаць уласную думку. Я не збіраюся паміраць, каб Букчын мог выказаць уласную думку. Бо яго і шмат каго яшчэ думкі не садзейнічаюць галоўнаму — сцвярджальнасці, упэўненасці, грамадскай згодзе. Іх думкі — агрэсіўны паток свядомасці. І калі думаць аб наступствах, то варта ўзважваць слова. Ізноў жа памяць падказвае класікам сказанае: як слова наша адгукнецца.

Часам нас папракаюць за назву...

Калі выкладаць свайго роду лаканічную дэфініцыю «Советской Белоруссии», то яна — старая газета з новым зместам. Няўжо вы хаваецеся, п'ючы «Савецкае шампанскае?».. Нагадаю, што мы даўно ўжо не орган ЦК партыі, ды і ўвогуле па прыхільнасцях сваіх мы не належым ні да якіх партый. Мы працуем на адну партыю — партыю нашых чытачоў.

І я рады, што сіламі таго калектыву, які працуе ў газеце зараз, удалося многага дасягнуць. Відавочна, што стаўленне да газеты змянілася і з боку чытачоў. Напрыклад, у заходніх рэгіёнах Беларусі попыт на «Советскую Белоруссию» вырас у тры разы.

Дамагліся гэтага і дзякуючы таму, што ў рэдакцыю прыйшло шмат моладзі. Але, адкрываючы для сябе новых работнікаў, людзей, безумоўна, таленавітых і здольных, пераконваюся ў наступным: наш факультэт журналістыкі не вучыць галоўнаму — рамяству. Маладыя людзі, на жаль, і атрымаўшы дыплом, не ведаюць, што журналістыка — надзвычай цяжкая, няўдзячная прафесія. Вось і прыходзяць у журналістыку хлопцы і дзяўчаты, якія не ведаюць тэхналогіі збору фактаў, не ведаюць псіхалогіі, не ўмеюць разгледзець пэўныя факты ў кантэксце іншых з'яў. І тым не меней, важна мець у калектыве моладзь. Важна, каб газету ўзялі ў рукі людзі маладыя, якія будуць вызначаць твар дзяржавы заўтра, у бліжэйшай будучыні.

Пра твар, вонкавае аблічча газеты... Пазіраем на Маскву і на Захад, зайздросцім заходняй паліграфіі. Тыя, замежныя, мадэлі ўражваюць знешняй вольнасцю, здаецца, яны бязмежныя ў сваім аб'ёме. У многіх эксперыментах нас стрымліваюць не толькі сродкі, не гэтулькі нават сродкі, колькі досыць сціплыя магчымасці нашага Дома друку. Хаця, відаць, ужо тыя, хто падпісаўся на газету з 1 ліпеня, прыблізна ў верасні атрымаюць «Советскую Белоруссию» новай мадэлі.

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

Наркамафія прывучае беларускую моладзь да моцных наркотыкаў

26 чэрвеня па рашэнню ААН абвешчана Міжнародным днём барацьбы з наркаманіяй і наркабізнесам. Для Беларусі, як і для многіх іншых краін свету, наркаманія стала агульнанацыянальнай бядой. Прычым, як і кожная бяда, наркаманія не ходзіць адна, а прыводзіць да ўсплёску злачыннасці, эпідэміі СНІДу.

У прыватнасці, як адзначыў намеснік начальніка ўпраўлення па незаконнаму абарачэнню наркотыкаў МУС Беларусі Пётр Халюта, апошнім часам штогод у нашай краіне назіраецца рост злачынстваў, звязаных з захаваннем і распаўсюджваннем наркотыкаў у сярэднім на 30—40 працэнтаў. Летась у Беларусі было зарэгістравана 2897 такіх злачынстваў, што ў дзесяткі разоў больш, чым у папярэднія гады. Павялічваецца таксама і колькасць канфіскаваных наркатычных сродкаў. За мінулы год, напрыклад, у нашай краіне было канфіскавана 2,3 тоны наркотыкаў. Адметна, што апошнім часам беларускія аматары «кайфу» ўсё часцей і часцей апроч макавага опію ўжываюць больш моцныя наркотыкі — гераін і какаін. Варта заўважыць, што 1 грам гераіну каштуе ад 80 да 100 долараў. Прыкладна такая ж цана і какаіну.

Пераарыентацыя айчынных наркаманаў з макавай саломкі на гераін і какаін, відавочна, адбылася не без дапамогі міжнароднай наркамафіі, якая пакідала частку «транзітных» наркотыкаў у Беларусі, прадаючы іх звычайна па вельмі нізкіх цэнах. Сфарміраваўшы такім чынам кола спажыўцоў, наркабароны спрабуюць паступова ператварыць Беларусь з транзітнай дзяржавы ў рынак збыту наркотыкаў. Ужо зараз немалая частка гераіну, які транзітам правозіцца праз Беларусь на Захад з краін гэтак званага Залатога Паўмесяца (Афганістан, Таджыкістан, Пакістан і інш.), рэалізуецца сярод беларускіх наркаманаў. Апроч таго, нашы суайчыннікі нярэдка самі далучаюцца да міжнароднага наркабізнесу, аказваючы паслугі ў якасці наркакур'ераў. Сярод затрыманых пры перавозцы наркотыкаў грамадзян Беларусі нямала жанчын.

Зрэшты, і сярод тых, хто ўжывае наркотыкі, прадстаўніцы слабага полу, а таксама падлеткі складаюць вялікую частку. Усяго зараз у нашай краіне на ўліку знаходзіцца каля 4 тысяч наркаманаў. Але рэальна, на думку спецыялістаў, людзей, якія ўжываюць наркотыкі, у Беларусі не менш 40 тысяч.

У Мінскім наркалагічным дыспансеры з дапамогай гарадскіх уладаў было адкрыта спецыяльнае аддзяленне, у якім аказваюць лячэбную дапамогу наркаманам. Дарэчы, Беларусь — адна з нямногіх краін, дзе наркаманаў лечаць бясплатна. Між іншым, лячэнне аднаго наркамана абыходзіцца бюджэту прыкладна ў 1 мільён рублёў у суткі. Тым не менш дзяржава, не зважаючы на вялікія выдаткі, не мае намеру пакідаць наркаманаў сам-насам з іх бядой. Напрыканцы гэтага года ў беларускай сталіцы мяркуецца адкрыццё рэабілітацыйнага аддзялення для наркаманаў.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

«Мы заваюем вас... гітарамі»

Учора ў Мінску адбыўся адзіны канцэрт групы «Scorpions»— легенды сусветнага рока, на цудоўных кампазіцыях якой вырасла не адно пакаленне меламанаў. Канцэрт у Палацы спорту праходзіў у рамках сусветнага турнэ групы пад назвай «Музыканты свету за мір на Зямлі».

«Скарпы» (так называюць іх «фаны») сталі першай нямецкай англамоўнай групай, якая зрабіла сусветную кар'еру— спачатку ў Англіі, ЗША, іншых заходніх краінах і нарэшце ў СССР. Самі музыканты лічаць сябе своеасаблівымі пасламі музыкі Германіі. «Мы прадстаўляем культуру рока — музыкі, якую іграем ад чыстага сэрца на працягу 25 гадоў»,— сказалі музыканты мінскім журналістам. Яны свядома спяваюць на англійскай, яны— наднацыянальныя. «Мы хочам, каб усе, хто нас слухае — і на канцэртах, і ў запісах— мыслілі больш глабальнымі катэгорыямі, а не замыкаліся ў сваіх нацыянальных рамках, што часам прыводзіць да сумных вынікаў. Таму наша задача як музыкантаў — аб'яднаць людзей, аб'яднаць свет. Мы з'яўляемся грамадзянамі свету».

Як вядома, у час аднаго са сваіх прыездаў, тады яшчэ ў СССР, «Scorpions» прымаў Міхаіл Гарбачоў, гаворка вялася аб перабудове (вынікам, дарэчы, стала кампазіцыя «Window change»— «Вецер перамен»). Цікава, аб чым музыканты маглі б пагаварыць з прэзідэнтам Беларусі? Адказвае на гэтае пытанне саліст групы— Рудольф Шэнкер:

— Розныя краіны і розныя народы даюць нам натхненне ў творчасці— спачатку гэта была Амерыка, затым— СССР. Сёння мы выступалі ў Мінску— ваш народ ашаламляльны, думаю, у нас застанецца тут шмат сапраўдных сяброў. Нам вельмі шкада, што некалі нашы продкі прыязджалі сюды з танкамі. Мы заваюем вас гітарамі...

Вольга РАМАНЮК.

Віктар ГАЛАВАНАЎ: «Прыватныя натарыусы павінны вярнуць доўг»

З намеснікам міністра юстыцыі Віктарам Галаванавым гутарыць карэспандэнт Інтэрфакса

— Віктар Рыгоравіч! Беларускія прыватныя натарыусы заявілі аб спыненні з 1 жніўня сваёй дзейнасці. З чым звязана іх рашэнне?

— Сваё рашэнне натарыусы тлумачаць непрыманнем нормаў, закладзеных у дэкрэце прэзідэнта рэспублікі, які рэгламентуе дзейнасць прыватнага натарыята. Рашэннем кіраўніка дзяржавы на прыватных натарыусаў ускладзены абавязак на працягу 1999 года добраахвотна ці ў судовым парадку вярнуць у бюджэт рэспублікі дзяржаўную пошліну, атрыманую імі за аказанне насельніцтву натарыяльных паслуг за перыяд з 1995 па 1997 г. Пераразлік будзе рабіцца з улікам інфляцыі і індэкса спажывецкіх цэн. Сумы атрымліваюцца немалыя, таму цалкам натуральна, што большасць прыватных натарыусаў успрыняло дадзенае рашэнне кіраўніцтва краіны без энтузіязму. Хаця многія разумеюць, што грошы ў бюджэт вярнуць трэба.

Акрамя таго што прыватныя натарыусы павінны будуць вярнуць дзяржаве беспадстаўна атрыманыя сумы, узнікла пытанне аб тым, як ім працаваць далей. Раней прадугледжвалася, што прыватны натарыус атрымліваў у якасці даходу ад 17 да 23 працэнтаў ад спаганяемай дзяржаўнай пошліны. Цяпер ён абавязаны пералічваць дзяржпошліну ў бюджэт у поўным памеры. Дэкрэтам прэзідэнта ўстаноўлена, што даход прыватнага натарыуса будзе складаць натарыяльны тарыф — сума, якую кліент будзе аплачваць звыш пошліны, устаноўленай дзяржавай. Памер гэтага тарыфу таксама будзе вызначацца ўрадам рэспублікі.

Сёння многія прыватныя натарыусы мяркуюць, што новаўвядзенні рэзка скароцяць колькасць іх кліентаў. Яны мяркуюць, што просты грамадзянін хутчэй за ўсё пойдзе да дзяржаўнага натарыуса, няхай нават давядзецца і ў чарзе адстаяць, чым будзе плаціць дадатковыя грошы прыватніку. Аднак у пераважнай сваёй большасці кліентура прыватных натарыусаў — буйныя суб'екты гаспадарання, прадпрымальнікі. Таму для іх дадатковая плата будзе не настолькі цяжкай.

— Чаму раптам аказалася, што прыватныя натарыусы на працягу некалькіх гадоў беспадстаўна атрымлівалі свае даходы?

— Гэта пытанне разглядалася Канстытуцыйным судом рэспублікі. У студзені гэтага года суд вынес заключэнне, у адпаведнасці з якім некаторыя дакументы, што раней рэгламентавалі дзейнасць прыватнага натарыята, прызнаны не адпавядаючымі Канстытуцыі рэспублікі і цэламу шэрагу іншых законаў.

Сам тэрмін «дзяржаўная пошліна» дапускае, што гэта сума павінна быць унесена ў бюджэт. Гэта — даход дзяржавы. У адпаведнасці з палажэннем, што існавала раней, дзяржпошліна, якую аплачвалі кліенты, была даходам прыватнага натарыуса, які з яе плаціў падаткі, аплачваў арэнду памяшкання і іншыя выдаткі. У выніку ў казну ішла толькі частка ад уплачаных сум. У выніку ў бюджэт не паступілі сотні мільёнаў рублёў.

У сітуацыі, якая склалася, можна казаць аб віне некаторых дзяржаўных органаў, якія прымалі пастановы, што не адпавядаюць Канстытуцыі. У заключэнні Канстытуцыйнага суда агаворваецца адказнасць шэрагу дзяржаўных органаў кіравання. Сёння няма ні Вярхоўнага Савета, ні Кабінета Міністраў. Няма тых чыноўнікаў, якія прымалі канкрэтныя рашэнні. Аднак грошы вярнуць трэба.

— Ці справяцца дзяржаўныя натарыяльныя канторы з наплывам наведвальнікаў, калі прыватныя натарыусы спыняць сваю дзейнасць?

— Перакананы, што з пастаўленай задачай па натарыяльнаму абслугоўванню насельніцтва дзяржаўныя канторы справяцца. Усяго ў рэспубліцы ў парадку эксперыменту ажыццяўлялі прыватную натарыяльную практыку 110 чалавек. У той жа час дзейнічаюць 194 дзяржаўныя натарыяльныя канторы, у якіх каля 600 натарыусаў.

Безумоўна, узнікнуць некаторыя складанасці. Цяпер лета і асноўны пік наведванняў натарыусаў: многіх дзяцей бацькі адпраўляюць для аздараўлення за мяжу — пры гэтым патрабуецца натарыяльна завераная згода абодвух бацькоў на выезд дзіцяці. Таму прынята рашэнне ў выпадку павелічэння чэргаў у натарыяльных канторах з 15 ліпеня адклікаць з водпускаў усіх супрацоўнікаў дзяржнатарыята.

Калі казаць аб штодзённай працы дзяржаўнага натарыуса, то тут усё арганізавана з улікам патрэбнасцяў грамадзян рэспублікі. Канторы працуюць у суботу і нядзелю. Працоўны дзень у іх пачынаецца ў 8 раніцы і заканчваецца ў 19.00.

Вядома, прыватныя натарыусы ў многім здымалі праблему чэргаў. Але калі яны перастануць працаваць, то складанасці могуць узнікнуць толькі ў Мінску, дзе былі зарэгістраваны 63 прыватнікі. У абласцях праблем не будзе. У той жа час мы плануем дадаткова да 10 ужо працуючых натарыяльных кантор у Мінску адкрыць яшчэ чатыры.

— Як вы мяркуеце, ці будзе існаваць у Беларусі інстытут прыватнага натарыята?

— Дэкрэтам кіраўніка дзяржавы прадугледжана, што ліцэнзіі на права займання натарыяльнай дзейнасцю надалей будуць выдавацца з дазволу прэзідэнта. Мяркую, што ў бліжэйшы час новых прыватных натарыусаў у краіне не будзе.

У той жа час канцэпцыя развіцця натарыята, адобраная ўрадам, і адпаведны праект закона дапускаюць, што ў Беларусі будуць функцыянаваць дзве формы натарыята — дзяржаўная і прыватная. Гэтай пазіцыі прытрымліваецца і Міністэрства юстыцыі. Аляксандр Лукашэнка не раз казаў, што рэспубліка будуе многаўкладную эканоміку. Такой эканоміцы павінен адпавядаць і многаўкладны натарыят. Думаю, што апошняе слова за кіраўніком дзяржавы.

Сёння можна параўноўваць дзейнасць дзяржаўных і прыватных натарыусаў. Але аналізаваць трэба з розных пазіцый. Асноўны плюс інстытута прыватных натарыусаў — гэта яго эфектыўнасць. Дзяржаўнымі натарыяльнымі канторамі ў мінулым годзе ажыццёўлена каля 1,8 мільёна актаў. У выніку гэтага ў бюджэт краіны паступіла каля 173 мільярдаў рублёў у выглядзе пошлін. Акрамя таго, дзяржаўнымі натарыусамі атрымана за аказанне паслуг 23,6 мільярда рублёў. Прыватныя натарыусы ажыццявілі больш за 6601 тысячу натарыяльных актаў і ў выглядзе падаткаў дзяржава з іх атрымала 73 мільярды рублёў. Дзяржаўны натарыят выдаткоўвае на сваё ўтрыманне менш як трэць тых сум, якія атрымлівае бюджэт. Калі стварыць неабходныя ўмовы для работы дзяржаўных натарыусаў, умацаваць тэхнічнае аснашчэнне, то дзяржканторы будуць працаваць больш эфектыўна.

— Міністэрства юстыцыі акрамя ліцэнзій на займанне натарыяльнай і адвакацкай практыкай апошнім часам стала выдаваць і ліцэнзіі на распаўсюджванне прававой інфармацыі. Чым выклікана неабходнасць ліцэнзаваць гэты від дзейнасці?

— Цяпер фізічныя і юрыдычныя асобы, якія распаўсюджваюць інфармацыю прававога характару на папяровых і электронных носьбітах, будуць мець права апублікаваць які-небудзь нарматыўна-прававы акт толькі пасля атрымання ліцэнзіі. Урад рэспублікі ўсклаў на Мінюст абавязкі выдаваць ліцэнзіі на распаўсюджванне прававой інфармацыі па ўзгадненню з Нацыянальным цэнтрам прававой інфармацыі.

Многія карыстаюцца прававой інфармацыяй, якая распаўсюджваецца праз камп'ютэрную сетку. Але мала хто задумваўся аб тым, колькі памылак і недакладнасцяў дапускаюць фірмы, якія займаюцца гэтым відам дзейнасці. Акрамя вольных перакладаў тэкстаў з беларускай на рускую мову ёсць яшчэ адна праблема — неабноўленая база даных на электронных носьбітах. Частыя прыклады, калі ў базе стаяць нарматыўныя акты часоў Савецкага Саюза, у той час як ужо некалькі гадоў дзейнічаюць законы суверэннай Беларусі.

Сэнс ліцэнзавання, якое праводзіцца, — зрабіць так, каб усе публікуемыя дакументы адпавядалі эталоннаму банку даных. Гэта дазволіць абараніць і дзяржаўныя інтарэсы, і інтарэсы суб'ектаў гаспадарання, і інтарэсы простых грамадзян.

— Хто атрымае ліцэнзію на распаўсюджванне прававой інфармацыі, і ці трэба цяпер усім газетам, якія выпускалі юрыдычныя ўкладышы, звяртацца ў Мінюст за адпаведнай рэгістрацыяй?

— Пастанова ўрада не датычыцца тых газет, якія рашэннем адпаведных органаў маюць права публікаваць дэкрэты, указы і распараджэнні прэзідэнта, законы, пастановы ўрада, розныя ведамасныя нарматыўна-прававыя акты. Гэта «Советская Белоруссия», «Рэспубліка», «Народная газета» і «Звязда». Нарматыўна-прававыя акты, якія закранаюць правы грамадзян, уступаюць у сілу толькі пасля апублікавання ў пералічаных вышэй выданнях, калі не агаворваны іншы парадак.

За ліцэнзіяй трэба звяртацца неафіцыйным дзяржаўным і недзяржаўным выданням, выдавецкім фірмам, якія маюць намер выпускаць прававую літаратуру, агенцтвам, якія займаюцца распаўсюджваннем гэтай інфармацыі праз камп'ютэрныя сеткі.

Міністэрства юстыцыі выдала ліцэнзіі на распаўсюджванне прававой інфармацыі «Вестнику Высшего хозяйственного суда», агенцтву Граўцова, якое выдае часопіс «Главный бухгалтер». Адмовілі ў заяўцы на ліцэнзію дзяржаўнаму прадпрыемству ІВЦ Міністэрства фінансаў з-за вялікай колькасці памылак і недакладнасцяў, якія былі імі дапушчаны пры распаўсюджванні законаў. Падалі свае заяўкі на атрыманне ліцэнзій «Национальная экономическая газета», выдавецтва «Веды», Беларускі інстытут правазнаўства.

Трэба адзначыць, што ліцэнзіі будуць выдавацца толькі тым друкаваным выданням, у якіх у рэгістрацыйных дакументах прысутнічае запіс аб тым, што яны асвятляюць прававыя праблемы. Таму што многія газеты маюць даволі вузкую тэматычную накіраванасць, а публікуюць інфармацыю больш шырокага плана. Ім у першую чаргу трэба будзе пашырыць спіс відаў дзейнасці ў Дзяржкамдруку.

Галоўнае, што працэс ліцэнзавання гэтага віду дзейнасці ніякім чынам не ўшчэміць правы грамадзян на атрыманне інфармацыі. Наадварот, тым самым абараняецца права грамадзян на атрыманне дакладнай інфармацыі.

МІЛІЦЫЯ ПРОСІЦЬ ПАЗВАНІЦЬ...

УУС Мінскага аблвыканкама просіць дапамагчы ў расследаванні крымінальнай справы па факту дарожна-транспартнага здарэння, якое адбылося 13 чэрвеня гэтага года а 24 гадзіне на 29-м кіламетры шашы Мінск—Нарач.

Паблізу вёскі Лашаны Мінскага раёна вадзіцель аўтамашыны «Фольксваген Гольф» наехаў на дзяўчыну, якая ад атрыманых траўмаў памерла ў Радашковіцкай бальніцы. Асоба загінуўшай да гэтага часу не ўстаноўлена.

Прыметы дзяўчыны: на выгляд 15—18 гадоў, бландзінка, валасы фарбаваныя. Была апранута ў чорныя шорты і белую блузку з вышытым узорам. На правым безыменным пальцы — вузкі пярсцёнак з белага металу. Пры сабе мела поліэтыленавы пакет, у якім знаходзіліся чорныя туфлі на абцасах і пляжныя тапачкі сіне-белага колеру.

Грамадзян, якія што-нéбудзь ведаюць аб асобе загінуўшай, супрацоўнікі следчага аддзела УУС Мінскага аблвыканкама просяць пазваніць па тэлефонах: **259-16-02, 259-16-03 або ў дзяжурную часць ДАІ УУС Мінскага аблвыканкама па тэлефонах: 259-14-44, 254- 42-44, 259-14-55.**

БЕЛТА.

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск –	4.38	21.45	17.07
Віцебск –	4.19	21.44	17.25
Магілёў –	4.27	21.34	17.07
Гомель –	4.34	21.22	16.48
Гродна –	4.55	21.59	17.04
Брэст –	5.05	21.50	16.45

МЕСЯЦ
Маладзік 24 чэрвеня.
З 6.29 — 3-я месяцавыя суткі.
З 7.05 Месяц — у сузор'і Льва.

ІМЯНІНЫ
Пр. Акіліны, Антаніны, Анны і Іаана
К. Яна і Паўла

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, пераважна без ападкаў. Тэмпература паветра ў Віцебску — 16—18, Мінску, Гомелі, Магілёве — 17—19, Гродне, Брэсце — 19—21 градус цяпла.

У наступныя двое сутак: 27-га ўначы — без ападкаў, удзень — на крайнім захадзе, 28-га — месцамі па рэспубліцы кароткачасовыя дажджы, навальніцы. Тэмпература ўначы 27-га — 4—9, 28-га — 7—12, удзень — 18—23; 28-га па поўдню да 25 градусаў вышэй нуля.

Віншаванні

Сардэчна віншуем з 40-годдзем **Івана Іванавіча ГУРЫНА** з *г.п. Любча.*

Хай гэты дзень адметным будзе
і кветкамі, і ўсмешкамі дзяцей.
І даўгалеццю хай зайздросцяць людзі:
Жадаем справіць стогадовы юбілей.

Сям'я Новікаў.

Віншуем любую дачушку і сястрычку **Наталлю СЕРГІЕВІЧ** з 18-годдзем. Жадаем здароўя, шчасця, радасці, поспехаў у вучобе.

Бацькі, сястра, *в. Мархагаўшчына.*

Любімую мамачку і жонку **Ганну Купрыянаўну ЖЫЛАН** сардэчна віншуем з днём нараджэння. Жадаем здароўя і шчасця. Хай збудзецца ўсё, што яшчэ не збылося.

Дочкі, муж, *в. Верасніца.*

Віншуем з юбілеем дарагога сына і брата **Мікалая МАНКЕВІЧА** з *Шаркаўшчыны.* Жадаем моцнага здароўя і ўсяго найлепшага.

Бацькі, сястра з мужам.

Шчыра віншуем з 50-годдзем дарагога мужа і любага татачку **Мікалая Дзмітрыевіча ТАНЬЧУКА** *з в. В.Бор.* Жадаем здароўя, шчасця, каб радасць і сямейны дабрабыт заўжды крочылі з табой па жыцці.

Жонка, дзеці.

Віншуем любую **Наталлю Уладзіміраўну ПЯЦЬКО** з днём нараджэння. Хай гэты дзень будзе самым шчаслівым, самым радасным. Няхай здзейсняцца твае мары.

Мама, сястра, *в. Несцяроўшчына.*

Панядзелак, 29 чэрвеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00 Рэзананс.
8.50 Тэлебарометр.
9.05 «Сёння з вамі...» Скульптар Анатоль Арцімовіч.
9.45 Прэм'ера песні.
10.00 Мультфільм.
10.10 Здароўе. «Сама- і ўзаемадапамога».
10.40 Серыял «Самазванцы».
11.35 Абібок.
12.25 Песні беларускіх кампазітараў у выкананні Тамары Раеўскай.
13.00, 15.00, 18.00, 0.15 Навіны.
13.10 «Пітэр Пэн». Маст. фільм, 1-я серыя.
14.20 «Пасля Перамогі». Фільм 2-і «Пад свастыкай».
15.10 Відэакурс французскай мовы.
15.40 Зорная ростань. Тэлеконкурс маладых артыстаў эстрады. Фінал.
16.15 Параграф. Перадача для беспрацоўных.
16.35 Рэгіён. Перадача з Віцебска.
17.05 «Галасы мінулага». III Міжнародны фестываль «Музы Нясвіжа».
17.35 Госці ў дом. Да Дня рэспублікі.
18.20 Серыял «Самазванцы».
19.20 Беларускі хіт-парад.
19.25 «Сёння з вамі...» Міністр прадпрымальніцтва і інвестыцый Рэспублікі Беларусь Аляксандр Сазонаў.
20.00 «Марскі бой». Тэлелато.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Забаўляльная праграма «Панядзелак з «Хрыстафорам».
22.15 «Бессмяротны гарнізон». Маст. фільм.
23.45 Трэці тайм.
0.30 КВВ. Чэмпіянат Беларусі.

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00 (з сурдаперакладам), **17.00, 22.50** Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына». Серыял.
9.00 «Што? Дзе? Калі?» Фінал.
11.15 Праграма «Разам».
14.20 Мультсерыял «Цін-Цін ідзе па следу».
14.45 Марафон-15.
15.05 Зорная гадзіна.
15.40 Серыял «Пяшчора Залатой ружы».
16.10 «...Да шаснаццаці і старэй».
16.30 «Вакол свету».
17.20 «Ракавая спадчына».
18.05 Гадзіна пік.
18.30 Адгадай мелодыю.
19.00 Панядзелак з Познерам. Праграма «Чалавек у масцы».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Серыял «Горац». «Свабоднае падзенне».
21.50 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/8 фіналу.

Расія

6.30, 10.00, 13.00, 16.00, 19.30, 22.45 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.25 Рэцэпты.
7.30 Грошы.
7.45 Графаман.
7.55 Праваслаўны каляндар.
8.00 «Аншлаг» і К°.
8.55 Вашы любімыя мелодыі.
9.05 «Санта-Барбара».
10.35 Урмас От з Чакам Нрысам.
11.30 Гісторыка-біяграфічны фільм «Юнацтва генія».
13.30 «Каштанка». Мультфільм.
14.05 «Маленькі бадзяга». Тэлесерыял.
14.30 Фільм для дзяцей «Дзікія лебедзі».
16.30 «Усё пра веласіпед». Дак. фільм.
16.50 Красворд.
17.20 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/8 фіналу.
19.55 Падрабязнасці.
20.15 «Санта-Барбара».
21.10 Валянцін Гафт, Ніна Русланава і Анастасія Немаляева ў фільме «Я свабодны, я нічыйны».
23.05 Дзяжурная часць.
23.20 Бэзавы туман.
0.00 Аўташоу.

Культура

7.05, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.25 «Прыгоды Электроніка». Маст. фільм. 3-я серыя.
8.30 Сустрэча з Ваншэнкіным. Вядучы Я. Яўтушэнка.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 На XI Міжнародным конкурсе імя П І. Чайкоўскага. Спецвыпуск. Выступленні ўдзельнікаў III тура.
10.05 Кніжны кладзезь.
10.20 Кансіліум.
10.45 Музычны экспромт.
11.05 Рамансіяда-98.
11.35 П. Мерыме. «Пісьмы з Іспаніі» («Кармен»). Тэлеспектакль.
12.25 Кембрыдж—Оксфард. Гонка на Цемзе.
13.15 «Гаспадар». Маст. фільм.
15.05 Разам з Фафалей.
15.20 «Дзіцячы свет». Н. Будзёная. Дзеці аб вядомых бацьках.
15.45 «Лукамор'е». Дзіцячая забаўляльна-пазнавальная праграма».
16.05 «Без візы». Айзенах.
16.15 «Бачу цэль».
16.45 Камп'ютэр.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 Міжнародны агляд.
17.50 Скарбы Пецярбурга. Да 100-годдзя рускага музея. Залатое, сіняе, чырвонае...
18.05 «Хто мы?» «Апошні канцлер» (Да 200-годдзя А. М. Гарчакова).
18.30 «О ты, апошняе каханне». Ф. Цютчаў.
19.15 Цуд-казка.
19.29 Азбука. Гаварыце парыску.
19.50 «Дакумент-панарама». «Як магу, Божа».
20.45 Пасля навін...
21.05 На XI Міжнародным конкурсе імя П. і. Чайкоўскага. Выступленні ўдзельнікаў III тура.
22.05 «Тэатр аднаго мастака». «Залаты дождж». Рэмбрант.
22.30 Джазафрэнія.

НТБ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 9.00 «Сёння раніцай».
5.15, 7.45 Крымінал.
5.20, 6.50 Я — целаахоўнік.
5.35 Карданны вал.
5.40 Градуснік.
5.50, 7.20 У запас.
6.10 Надвор'е.
6.15 Дзень у гісторыі.
6.20, 7.15 Гадзіна быка.
6.25 Сённячка.
6.35 Жывыя навіны.
6.40 Мультфільм «Ну, пачакай!»
7.35 Рэтранавіны.
7.50 Навіны шоу-бізнеса.
8.05 «Дэтэктыў Нэш Брыджэс». «Здабыча Лео» (ЗША).
9.10 Учора ў «Выніках».
10.10 «Усяго» з Віктарам Шандаровічам.
10.25 Вынікі. Начная размова.
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.25 «Цыган». Частка 8-я, заключная.
13.15 «Каханне і тайны Сансет Біч».
14.00 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 «Чалавек-павук».
16.15 «Тарзан». (ЗША).
17.05 Крымінал.
17.15 У запас.
17.25 «Самыя гучныя злачынствы XX стагоддзя». «Трупы ў чамаданах».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Прыгодніцкі фільм «Жыць і памерці са шпагай».
21.50 «Дэтэктыў Нэш Брыджэс». «Здабыча Лео».
22.45 Сённячка.
23.20 Сёння апоўначы.
23.45 Фільм-канцэрт «Памяці Боба Марлі». Частка 2-я, заключная.
0.10--0.30 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.

Аўторак, 30 чэрвеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!»
8.00, 13.00, 15.00, 18.45, 0.15 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...» Міністр прадпрымальніцтва і інвестыцый Рэспублікі Беларусь Аляксандр Сазонаў.
8.55 Музычны антракт.
9.05 Землякі. Уздзенскі раён.
9.55 «Уся справа ў капелюшы».
10.25 Тураб'ектыў.
10.45 Маналог. Драматург Алена Папова.
11.15 Бон-тон. Тэлечасопіс моды.
12.00 Чацвёртае вымярэнне. Да Дня вынаходніка і рацыяналізатара.
12.25 Акалада.
13.15 «Пітэр Пэн». Маст. фільм. 2-я серыя.
14.25 Мультфільм.
14.35 «Макаёнка, 9». Праграма па пісьмах гледачоў.
15.15 «Пасля Перамогі». Фільм 3-і «Супрацiўленне».
16.00 «Гары, гары, мая зорка...» Самадзейны мастак Кандрат Кізаеў (Нясвіж).
16.30 Урокі Н. Наважылавай.
17.00 «Беларус на вайне». Тэленарыс пра сям'ю былых франтавікоў Самахвалаў.
17.25 Шматгалоссе.
17.55 Футбол. «Тарпеда» (Мінск) — «Маладзечна».
19.50 «Сёння з вамі...» Першы прарэктар БДУ, доктар гістарычных навук, прафесар Пётр Брыгадзін.
20.30 Беларускі хіт-парад.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Смяяцца — не грэх». Забаўляльная праграма «Спікер-хата».
22.15 «Трэцяя ракета». Маст. фільм.
23.45 Музыка без межаў. Музычна-інфармацыйная праграма.
0.30 Міжнародныя спартыўныя навіны.
0.50 Валейбол. Чэмпіянат Еўропы. Жанчыны. Беларусь—Балгарыя.

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 0.00 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына». Серыял.
9.00 Праграма Познера «Чалавек у масцы».
9.45 Смехапанарама.
10.20 Хатняя бібліятэка.
10.30 Адгадай мелодыю.
11.15 Праграма «Разам».
13.00 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/8 фіналу. (Паўтарэнне ад 28.06.98).
14.20 Мультсерыял «Цін-Цін ідзе па следу».
14.55 Шчаслівы выпадак.
15.40 Серыял «Пяшчора Залатой ружы».
16.10 «...Да шаснаццаці і старэй».
16.30 «Вакол свету».
17.20 «Ракавая спадчына».
18.00 Надвор'е.
18.05 Гадзіна пік.
18.30 Адгадай мелодыю.
19.00 «Тэма».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Прыгодніцкі фільм «Транссібірскі экспрэс».
22.30 Дзённік чэмпіяната свету па футболу.
23.00 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/8 фіналу.

Расія

6.30, 10.00, 13.00, 16.00, 19.30, 23.10 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.25 «Стронг» прадстаўляе.
7.30 Грошы.
7.45 Графаман.
7.55 Праваслаўны каляндар.
8.05 Дыялогі аб жывёле. «Натуральны адбор».
9.05 «Санта-Барбара».
10.30—11.25 А. Марыніна, Г. Яўлінскі, Р. Быкаў, В. Сямага і В. Пельш у праграме «Сюжэт». Частка 1-я.
13.30 «Пусты востраў», «Алімпіёнікі». Мультфільмы.
14.10 «Маленькі бадзяга». Тэлесерыял.
14.40 Фільм для дзяцей «На арэне — Лурых».
16.30 Вашы любімыя мелодыі.
16.50 Каханне з першага погляду.
17.20 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/8 фіналу.
19.55 Падрабязнасці.
20.15 «Санта-Барбара».
21.15 «Развязка Пецярбургскіх тайнаў». Тэлесерыял.
22.15 «Псі фактар». Тэлесерыял (ЗША).
23.30 Дзяжурная часць.
23.40 Гарачая дзесятка.

Культура

7.05, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.25 Музычны экспромт.
7.40 «Тэатр аднаго мастака». «Залаты дождж». Рэмбрант.
8.00 «Дакумент-панарама». «Як магу, Божа». Дак. фільм.
8.45 Скарбы Пецярбурга. Да 100-годдзя Рускага музея.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 На XI Міжнародным конкурсе імя П. І. Чайкоўскага. Выступленні ўдзельнікаў III тура.
10.05 П. Мерыме. «Пісьмы з Іспаніі» («Кармен»). Тэлеспектакль.
11.05 Фармат.
11.15 Я геній — Ігар Севяранін.
11.30 Праграма перадач.
11.35 Побач з табой.
12.00—13.15 М. Булгакаў. «Ракавыя яйкі». Тэлеспектакль. Частка 1-я і 2-я.
14.00 «Я садоўнікам нарадзіўся».
14.15 Ноу хау.
14.25 Мультфільм.
14.45 Разам з Фафалей.
15.05 «Пітэрскія музыканты». Рэжысёр І. Шадхан.
15.55 «Лукамор'е». Дзіцячая забаўляльна-пазнавальная праграма.
16.15 Вечар у Сакольніках з мастаком С. Шаровым.
16.45 Камп'ютэр.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 Да 60-годдзя Пецярбургскага ТБ.
17.25 Роздум пад музыку.
17.55 «З жыцця тэатральнага Пецярбурга». «Бягучы вандроўнік Уладзімір Туманаў».
18.35 «Дакумент-панарама». «Цадкін: свет», «Андрэ Дзеран».
19.15 Цуд-казка.
19.29 Азбука. Гаварыце парыску.
19.50 «Рамансіяда-98». Фінал.
20.30 «Калекцыя». Вершы Н. Агніўцава чытае Ю. Тамашэўскі.
20.45 Пасля навін...
21.05 На XI Міжнародным конкурсе імя П. І. Чайкоўскага. Выступленні ўдзельнікаў III тура.
22.05 «Вецер у спіну». Маст. фільм. 18-я серыя.
22.50 Запаліце свечкі.

НТБ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 9.00 «Сёння раніцай».
5.15, 7.45 Крымінал.
5.20, 6.50 Я — целаахоўнік.
5.35 Карданны вал.
5.40 Градуснік.
5.50, 7.20 У запас.
6.10 Надвор'е.
6.15 Дзень у гісторыі.
6.20, 7.15 Гадзіна быка.
6.25 Сённячка.
6.35 Жывыя навіны.
6.40 Мультфільм «Ну, пачакай!»
7.35 Рэтранавіны.
7.50 Навіны шоу-бізнеса.
8.05 «Дэтэктыў Нэш Брыджэс». «Хіт-парад» (ЗША).
9.15 Свет кіно. «Нячыстае сумленне» (ЗША).
10.50 Мультфільм «Гномы і горны кароль».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.25 «12 крэслаў». Частка 1-я.
13.15 «Каханне і тайны Сансет Біч».
14.00 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 «Чалавек-павук».
16.15 «Тарзан».
17.05 Крымінал.
17.15 У запас.
17.25 «Самыя гучныя злачынствы XX стагоддзя». «Браун, Кенедзі і іншыя забойцы паліцэйскіх».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Свет кіно. «Пяшчотная мішэнь» (Францыя).
20.40 Праграма на біс. «Лялькі».
21.50 «Дэтэктыў Нэш Брыджэс». «Хіт-парад» (ЗША).
22.45 Сённячка.
23.20 Сёння апоўначы.
23.45 Канцэрт «Фестываль. Усе зоркі свінга». Частка 1-я.
0.10--0.40 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.

Серада, 1 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00, 0.25 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...» Першы прарэктар БДУ, доктар гістарычных навук, прафесар Пётр Брыгадзін.
8.50 Спажывецкая карзіна.
9.05 «Я малюю».
9.20 «Усё пра ўсё». Праграма для дзяцей.
9.45 Шматгалоссе. Народы Беларусі: гісторыя, культура, быт.
10.15 Серыял «Самазванцы».
11.10 Вока. Пра рэкламу і не толькі...
11.30 Відзьма-нявідзьма.
12.30 «А музыка гучыць...» Фестываль польскай песні «Віцебск-90».
13.15 Мультфільм.
13.50 Конны спорт. Спаборніцтвы па конкуру.
14.10 «Пасля Перамогі». Дак. фільм. Фільм 4-ы «Ліпень вызвалення».
15.15 Відэакурс французскай мовы.
15.45 «5 х 5». Інфармацыйна-забаўляльная праграма для старшакласнікаў.
16.20 «Званочкі для маладых». Мастак Мікалай Абрамаў (Барысаў).
16.35 Навакольнае асяроддзе. Быхаўскі раён.
17.00 Музычны салон з Элеанорай Язерскай. Госці праграмы — салісткі беларускай оперы.
17.30 Лёс мой і надзея. Сацыяльная рэабілітацыя інвалідаў.
18.20 Серыял «Самазванцы».
19.15 Беларускі хіт-парад.
19.20 «Сёння з вамі...» Старшыня Камісіі па правах чалавека і нацыянальных адносінах Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Юрый Кулакоўскі.
19.55 Каралеўскае паляванне.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Забаўляльная праграма «Кінастружка».
22.15 Драма «Картачны домік» (ЗША).
0.05 Крымінальная хроніка.
0.40 Цёмны пакой. «Верагодна».

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00 (з сурдаперакладам), **17.00, 23.15** Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына». Серыял.
9.00 «Тэма».
9.45 У свеце жывёлы (з сурдаперакладам).
10.25 «Джэнтльмен-шоу».
11.15 Праграма «Разам».
13.00 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/8 фіналу. (Паўтарэнне ад 30.06.98).
14.20 Мультсерыял «Цін-Цін ідзе па следу».
14.45 «Класная кампанія».
15.15 Кліч джунгляў.
15.40 Серыял «Пяшчора Залатой ружы».
16.10 «...Да шаснаццаці і старэй».
16.30 «Вакол свету».
17.20 «Ракавая спадчына».
18.00 Надвор'е.
18.05 Гадзіна пік.
18.30 Леанід Ярмольнік у праграме «Залатая ліхаманка».
19.10 Чалавек і закон.
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Хто яшчэ не схаваўся ў камедыі «Фантоці на другіх ролях».
22.45 Ванеса Мэй у Маскве.

Расія

6.30, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.45 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.25 Медыцынскі веснік.
7.30 Грошы.
7.45 «Квартэт для двух салістаў». Мультфільм.
7.55 Праваслаўны каляндар.
8.00 Музычны клас. Ансамбль юных гітарыстаў «Візіт».
8.35 Подыум д'арт.
9.05 «Санта-Барбара».
10.30 «Развязка Пецярбургскіх тайнаў». Тэлесерыял.
11.25 Вашы любімыя мелодыі.
11.35 Мая сям'я.
12.30 «Ва ўсіх на вуснах». Праграма Наталлі Дар'ялавай.
13.30 «Маленькі бадзяга».
14.00 Леанід Кураўлёў у фільме «Жыццё і дзіўныя прыгоды Рабінзона Круза».
15.25 Дзённік чэмпіяната свету па футболу.
16.30 Красворд.
16.55 Футбол. «Спартак» (Масква) — «Чарнаморац» (Новарасійск).
19.25 Падрабязнасці.
19.45 «Санта-Барбара».
20.45 «Развязка Пецярбургскіх тайнаў». Тэлесерыял.
21.45 «Агата Крысці. Пуаро». Тэлесерыял.
23.05 Дзяжурная часць.
23.15 Жывая калекцыя.

Культура

9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.10 На XI Міжнародным конкурсе імя П. І. Чайкоўскага. Выступленні ўдзельнікаў III тура.
10.10 «Вецер у спіну». 18-я серыя.
11.05 Лікі гісторыі. «Эйнштэйн».
11.35 «Вобразы антычнасці». Аўтарская праграма Ж. Дазорцавай.
12.45 «Без візы». «Падарожжа ў Вялікабрытанію».
13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
13.15 Народныя ўмельцы.
13.25 «Са сталі». Вядучы А. Басілашвілі.
13.50 Лад жыцця.
14.15 «Увядзенне ў інтуіцыю». Музыка кампазітара М. Чакаліна.
14.40 Разам з Фафалей.
15.05 «Погляд з аркестра». «Варыяцыі на іспанскую тэму».
15.55 «Лукамор'е». Дзіцячая забаўляльная праграма.
16.15 Мастак А. Паздзееў.
17.00 Урачыстае закрыццё конкурса імя П. І. Чайкоўскага і канцэрт лаўрэатаў.
20.45 Пасля навін...
21.05 «Вецер у спіну». 19-я серыя.
21.50 «Востраў Аляксандра Сакурава». «Павіннасць». 5-я, заключная, серыя.
22.40 Над готыкай дахаў.

НТБ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 9.00 «Сёння раніцай».
5.15, 7.45 Крымінал.
5.20, 6.50 Я — целаахоўнік.
5.35 Карданны вал.
5.40 Градуснік.
5.50, 7.20 У запас.
6.10 Надвор'е. Прагноз НТБ.
6.15 Дзень у гісторыі.
6.20, 7.15 Гадзіна Быка.
6.25 Сённячка.
6.35 Жывыя навіны.
6.40 Мультфільм «Ну, пачакай!»
7.35 Рэтранавіны.
7.50 Навіны шоу-бізнеса.
8.05 «Дэтэктыў Нэш Брыджэс». «Зямля абетаваная».
9.15 «Як быць жанчынай і не памерці ў барацьбе» (Іспанія).
10.40 «Серада». Экалагічная праграма.
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.25 «12 крэслаў». Частка 2-я.
13.15 «Каханне і тайны Сансет Біч».
14.00 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 «Чалавек-павук».
16.15 «Тарзан». Заключны серыял (ЗША).
17.05 Крымінал.
17.15 У запас.
17.25 Дак. серыял «Дзікая прырода». 1-я серыя. «Бегемоты, якія выходзяць на сушу».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Катрын Дэнёў у дэтэктыве «Радыёчастата забойства».
21.50 «Дэтэктыў Нэш Брыджэс». «Зямля абетаваная».
22.45 Сённячка.
23.20 Сёння апоўначы.
23.45 Канцэрт «Фестываль. Усе зоркі свінга». Частка 2-я, заключная.
0.10 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
0.40--2.15 Кіно для ўсіх. «Калі надыходзіць ноч» (ЗША).

Чацвер, 2 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 0.10 Навіны.
8.15 «Сёння з вамі...» Старшыня Камісіі па правах чалавека і нацыянальных адносінах Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Юрый Кулакоўскі.
8.50 Спажывецкая карзіна.
9.05 Сядзіба. Праграма для дачнікаў.
9.30 Ансамблю песні і пляскі Беларускай ваеннай акругі — 60 гадоў.
10.30 Мультыклуб.
11.00 Маст. фільм «Сінюшкін калодзеж».
11.30 Каралеўскае паляванне.
12.10 Аўтапарк.
12.20 Зорная ростань. Тэлеконкурс маладых артыстаў эстрады. Фінал.
13.15 Анатоль Багатыроў. Араторыя «Бітва за Беларусь».
14.05 «Пасля Перамогі». Фільм 5-ы «Дарагія мае мінчане». Частка 1-я.
14.45 Паэтычныя навелы. «Дарогамі вайны». Перадача 1-я.
15.10 Відэакурс французскай мовы.
15.40 «Дальва — наш боль і сум». Тэленарыс.
16.10 Роднае слова. «Кнігазбор».
16.40 «Айчыны слава баявая». Дак. фільм.
16.55 Урачыстае пасяджэнне і канцэрт, прысвечаны Дню Рэспублікі. Трансляцыя з Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Рэспублікі Беларусь. У перапынку — навіны.
20.00 «Сёння з вамі...» Міністр замежных спраў Рэспублікі Беларусь Іван Антановіч.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 «Вянок санетаў». Маст. фільм.
23.25 Беларускі хіт-парад.
23.30 Крок. Міжнародны лагер «Дружба славян».
0.25 Аўтапарк.
0.35 Акалада.

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына». Серыял.
9.00 Чалавек і закон.
9.35 Пакуль усе дома.
10.15 Хатняя бібліятэка.
10.25 Тэлегульня «Гэтыя забаўныя жывёлы».
11.15 Праграма «Разам».
13.05 «Сярэбраны шар». Юрый Грыгаровіч. Вядучы — В. Вульф.
14.20 Мультсерыял «Неверагодныя прыгоды Джоні Квеста».
14.45 «Класная кампанія».
15.10 Дзіцячыя анекдоты.
15.40 Серыял «Пяшчора Залатой ружы».
16.10 «...Да шаснаццаці і старэй».
16.30 «Вакол свету».
17.20 «Ракавая спадчына». Серыял.
18.00 Надвор'е.
18.05 Гадзіна пік.
18.30 Тэлегульня «Гэтыя забаўныя жывёлы.
19.00 «Каб памяталі... «Леанід Харытонаў. Вядучы — Л. Філатаў.
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Леанід Харытонаў у камедыі «Вуліца поўная нечаканасцей».
22.10 Запрашае Канцэртная студыя Астанкіна. Таццяна Талстая.
23.05 «Ціхі дом». Рускія ў Сочы.
23.50 Праграма перадач.

Расія

6.30,10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.40 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.25 «Стронг» прадстаўляе.
7.30 Грошы.
7.45 «Каралеўскі бутэрброд». Мультфільм.
7.55 Праваслаўны каляндар.
8.05 «Пятнаццацігадовы капітан». Дак. фільм.
8.40 Сам сабе рэжысёр.
9.05 «Санта-Барбара».
10.30 «Развязка Пецярбургскіх тайнаў».
12.25 Зусім сакрэтна.
12.15 Вашы любімыя мелодыі.
12.30 Аўташоу.
13.30 «Карцінкі з выстаўкі». Мультфільм.
13.35 «Маленькі бадзяга».
14.00 Фільм для дзяцей «Кароль ветра» (ЗША).
15.40 Прагноз надвор'я.
15.45 На дарогах Расіі.
16.35 «Кважды ква». Мультфільм.
16.45 Каханне з першага погляду.
17.15 Камакі Курыхара, Юрый Саломін і Аляксандр Збруеў у меладраме «Мелодыі белай ночы».
19.25 Падрабязнасці.
19.45 «Санта-Барбара».
20.45 «Развязка Пецярбургскіх тайнаў». Тэлесерыял.
21.45 «Прытворшчык». Тэлесерыял (ЗША).
23.00 Дзяжурная часць.
23.15 Подыум д'арт.
23.40 Псіхалагічная драма «Апошняя куля» (Аўстралія).
1.15 Прагноз надвор'я.

Культура

7.05, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.25 Егіпецкія дні і ночы.
7.45 Музычны экспромт.
8.00 М. Булгакаў. «Ракавыя яйкі». Частка 1-я.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 М. Булгакаў. «Ракавыя яйкі». Частка 2-я.
9.50 Акадэмія спорту.
10.10 «Вецер у спіну». 19-я серыя.
11.05 «Тэатр маёй памяці». «Антысветы і мы». Аўтарская праграма В. Смехава.
11.40 У гонар рускага балета.
12.45 Мультыплікацыйны фільм.
13.15 «Закрытая кніга». В. Каверын.
14.00 «Інтэрмецца ў стылі аперэты». Дырыжыруе П. Коган.
14.45 Разам з Фафалей.
15.05 Асеннія партрэты.
15.55 «Лукамор'е». Дзіцячая забаўляльна-пазнавальная праграма.
16.15 Святое прыстанішча. Свята-Данілаў манастыр.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 «Музыка з Пецярбурга». Юбілей Алега Вінаградава.
17.50 «Авангард». Авангарднае мастацтва ў Пецярбургу.
18.05 Новае кіно.
18.35 Выбранае-2000. Частка 1-я.
19.10 Цуд-казка.
19.29 Азбука. Гаварыце парыску.
19.50 Выбранае-2000. Частка 2-я.
20.45 Пасля навін...
21.05 «Вецер у спіну». 20-я серыя.
21.50 «Чырвоны сарафан». Т. Пятрова.
22.00 «Комікі XX стагоддзя». Ч. Чаплін. Частка 1-я.
23.20 Праграма перадач.

НТБ

5.00, 5.30, 6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 9.00 «Сёння раніцай».
5.15, 7.45 Крымінал.
5.20, 6.50 Я — целаахоўнік.
5.35 Карданны вал.
5.40 Градуснік.
5.50, 7.20 У запас.
6.10 Надвор'е.
6.15 Дзень у гісторыі.
6.20, 7.15 Гадзіна быка.
6.25 Сённячка.
6.35 Жывыя навіны.
6.40 Мультфільм «Ну, пачакай!»
7.35 Рэтранавіны.
7.50 Навіны шоу-бізнеса.
8.05 «Дэтэктыў Нэш Брыджэс». «Галоўны сведка».
9.15 «Мужчыны заўсёды хлусяць» (Іспанія).
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.25 «12 крэслаў». Частка 3-я.
13.15 «Каханне і тайны Сансет Біч».
14.00 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
15.20 «Вуліца Сезам».
15.50 «Чалавек-павук».
16.15 Свет прыгод і фантастыкі. «Вайна ў космасе». 1-я серыя.
17.05 Крымінал.
17.15 У запас.
17.25 «Дзікая прырода». 2-я серыя. «Заклятыя сябры».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Баявік «Крывавы кулак: навучаны забіваць» (ЗША).
21.50 «Дэтэктыў Нэш Брыджэс». «Галоўны сведка».
22.45 Сённячка.
23.20 Сёння апоўначы.
23.45 Тэніс. Уімблдонскі турнір. Паўфінал. Жанчыны.
0.10 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
0.40--1.10 Тэніс. Уімблдонскі турнір. Паўфінал. Жанчыны.

Пятніца, 3 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 13.00, 15.00, 18.00 Навіны. Спецыяльны выпуск.
8.20 «Пасля Перамогі». Фільм 5-ы «Дарагія мае мінчане». 2-я частка.
9.05 «Спажывецкая карзіна». Сустрэча з ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны.
9.55 Ваенны парад і ўрачыстае шэсце, прысвечаны Дню рэспублікі. Трансляцыя з плошчы Незалежнасці Мінска.
12.00 Канцэртны сезон. Вакальны ансамбль ветэранаў «Памяць сэрца».
12.30 «Успомнім маладосць і Перамогу». Выпуск праграмы «Лёс мой і надзея», прысвечаны Дню рэспублікі.
13.20 «Вясельная ноч». Маст. фільм.
14.25 «Двор нашай памяці». Тэленавела.
14.40 «Беларуская культура: традыцыі і сучаснасць».
15.30 Паэтычныя навелы. «Дарогамі вайны». Перадача 2-я.
15.40 Зроблена ў Беларусі. Дайджэст.
16.40 «Рызыка-версія». Тэлегульня.
17.10 Чацвёртае вымярэнне. Дайджэст.
18.30 «Глядзіце на траву». Маст. фільм
19.35 «Сёння з вамі...» Дырэктар Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны Генадзь Баркун.
20.10 Абібок.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
22.35 «Белыя Росы». Маст. фільм.
23.00 Святочны салют. Прамая трансляцыя.
23.20 Працяг канцэрта.

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 0.00 Навіны.
8.15 «Ракавая спадчына». Серыял.
9.05 Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
9.55 Смак.
10.15 Хатняя бібліятэка.
10.25 «Іграй, гармонік любы!»
11.15 Праграма «Разам».
14.20 Фільм-казка «Прыгоды жоўтага чамаданчыка».
15.35 «Вуліца Сезам».
16.05 Ігар Угольнікаў у праграме «Паддашак Фруціс».
16.30 «Вакол свету».
17.20 «Ракавая спадчына».
18.05 Надвор'е.
18.10 Здароўе.
18.45 «Поле цудаў».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Каломба ў дэтэктыве «Кароткае замыканне».
22.15 Погляд.
23.00 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/4 фіналу.

Расія

6.30, 10.00, 13.00, 16.00, 19.30, 22.20 Весткі.
7.00 Дзяжурная часць.
7.15 Тавары — поштай.
7.25 Свет здароўя.
7.30 Грошы.
7.45 «Муха-Цакатуха». Мультфільм.
7.55 Праваслаўны каляндар.
8.00 «Рудольф Нурыеў — як ён ёсць». Дак. фільм.
8.50 «Арэхавы пруцік». Мультфільм.
9.10 «Санта-Барбара».
10.30 «Развязка Пецярбургскіх тайнаў».
11.25 Старая кватэра. Год 1973-ы. Частка 2-я.
12.20 «Каханне». Дак. фільм.
12.45 Гандлёвы дом «Ле Монці».
13.30 «Стойкі алавяны салдацік». Мультфільм.
13.50 «Маленькі бадзяга».
14.15 Леон Немчык у прыгодніцкім фільме «Закляцце далiны змей».
15.55 Прагноз надвор'я.
16.30 «Усё пра веласіпед». Дак. фільм.
16.50 Красворд.
17.20 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/4 фіналу.
19.55 Падрабязнасці.
20.15 «Санта-Барбара».
21.15 Сам сабе рэжысёр.
21.45 «Гарадок». Забаўляльная праграма.
22.40 Дзяжурная часць.
22.55 Меладрама «Блукаючыя зоркі».
1.25 Прагноз надвор'я.

Культура

7.05, 13.00, 19.30, 23.00 Навіны культуры.
7.25 «Жонкі геніяў». С. А. Талстая.
8.00 Музычны экспромт.
8.15 «Вецер у спіну». 20-я серыя.
9.00, 11.00, 15.00, 17.00 Навіны.
9.05 «У Ігара Д...» «Ян Фрыд». Перадача 1-я.
10.00 Да 60-годдзя Пецярбургскага ТБ.
10.15 «Вецер у спіну». 21-я серыя.
11.05 Шасцёрка чэрвяў — шчаслівая дарога.
11.35 «Вобразы Адраджэння». Аўтарская праграма Ж. Дазорцавай.
13.15 «У час прызначаны...» Рэжысёр І. Шадхан.
14.10 «Без візы». Брэмен.
14.25 Крэда.
14.40 Разам з Фафалей.
15.05 А. Брукнер. Сімфонія № 7 («Рамантычная»). Дырыжыруе К. Мазур.
16.10 «Лукамор'е». Дзіцячая забаўляльна-пазнавальная праграма.
16.30 «Людзі тэатра». В. Самойлаў.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.10 «Руская сядзіба». Баравое.
17.35 «Тэатральная правінцыя?» Сучасная драматургія на сцэне Расійскіх тэатраў. Перадача 1-я.
18.00 «Жукоўскі». Аўтарская праграма А. Адоскіна.
19.00 Цуд-казка.
19.15 «Свіння-капілка». Мультфільм.
19.29 Азбука. Гаварыце парыску.
19.50 «Куміры». Таццяна Пілецкая.
20.15 Музычны экспромт.
20.30 «Pro memoria». «Руская горка». Рэжысёр Е. Пацiеўскі.
20.45 Пасля навін.
21.05 «Вецер у спіну». 21-я серыя.
21.50 За рамкамі партрэта.
21.55 «Комікі XX стагоддзя». Ч. Чаплін. Частка 2-я.
23.20 Праграма перадач.

НТБ

5.00, 5.30, 6.00, 7.00, 7.30, 8.00, 9.00 «Сёння раніцай».
5.15, 7.45 Крымінал.
5.20, 6.50 Я — целаахоўнік.
5.35 Карданны вал.
5.40 Градуснік.
5.50, 7.20 У запас.
6.10 Надвор'е.
6.15 Дзень у гісторыі.
6.20, 7.15 Гадзіна быка.
6.25 Сённячка.
6.35 Жывыя навіны.
6.40 Мультфільм «Ну, пачакай!»
7.35 Рэтранавіны.
7.50 Навіны шоу-бізнеса.
8.05 Крымінал. «Чыстасардэчнае прызнанне».
8.25 «Рускае стагоддзе». Алег Папоў у гутарцы з Андрэем Караулавым.
9.00 Сёння раніцай.
9.15 Тэлегульня «Ключы ад форта Баяр» (Францыя).
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
11.25 «12 крэслаў». Частка 4-я.
13.15 «Каханне і тайны Сансет Біч».
14.00 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
15.20 Дог-шоу «Я і мой сабака».
15.50 Мультсерыял «Чалавек-павук» (ЗША).
16.15 «Вайна ў космасе». 2-я серыя (ЗША).
17.05 Крымінал.
17.15 У запас.
17.25 «Дзікая прырода». 3-я серыя «Пацуковыя гонкі».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 Герой дня.
19.00 Рускі дэтэктыў. «Сіцылійская абарона».
20.40 Праграма на біс. «Лялькі».
21.40 Колер ночы. «Дзень кахання».
23.20 Шоу Мікалая Фаменкі «Імперыя страсці».
0.00 Ток-шоу «Змярканне».
0.25 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
0.55--1.26 Тэніс. Уімблдонскі турнір. Паўфінал. Мужчыны.

Субота, 4 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 12.00, 15.00 Навіны, спецыяльны выпуск.
8.15 Серыял «Легенда пра Ціля».
9.30 Здароўе. Дзіцячая кардыяхірургія.
9.55 Сталіца. Інфармацыйна-аналітычная праграма.
10.15 «Кола часу». Успаміны старых салдат.
10.40 Міжнародны кінафестываль «Залаты Віцязь». Перадача 1-я.
11.10 «Усё нармальна, мама!» Забаўляльная праграма.
11.40 Камп'ютэрны палігон.
12.10 Вяршыня свету. Тэлевіктарына.
12.35 «Спектакль «Радавыя» на сцэне Нац. акад. тэатра імя Я. Купалы.
13.15 «...Пра рэжысёра». Дак. фільм.
13.50 Чацвёртае вымярэнне. АРТ — востраў мастака Юрыя Іванова.
14.15 «Дарогамі вайны». Перадача 3-я.
14.25 Тэлеспорт.
15.35 «Усе мы родам з дзяцінства». Трэці Усебеларускі тэлефестываль юных талентаў. Фінал. Частка 2-я.
16.30 Дрэва жыцця. Тэленарыс пра сям'ю Галубовічаў (Мінск).
16.55 Ток-шоу «Гэта мая работа». Кіраўнік прадпрыемства.
17.30 Маст. фільм «Сын за бацьку».
18.55 Бенефіс. Народны артыст Беларусі Генадзь Аўсяннікаў.
19.45 Беларускі хіт-парад. Вынікі тыдня.
20.05 Ток-шоу «Карамболь» з удзелам вакальнага калектыву «Чысты голас».
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.45 Канцэрт Дзяржаўнага канцэртнага аркестра Беларусі пад кіраўніцтвам М. Фінберга, прысвечаны святу Мінска.
23.45 Трэці тайм.
0.05 Відзьма-нявідзьма.

ГРТ

7.00 Прыгодніцкі фільм «Пастарайся застацца жывым».
8.10 «Чароўны магазін». Мультфільм.
8.45 Слова пастыра. Мітрапаліт Кірыл.
9.00, 14.00, 16.45 Навіны.
9.10 Хатняя бібліятэка.
9.30 «Ранішняя пошта» з Юрыем Нікалаевым.
10.05 «Каламбур». Гумарыстычны часопіс.
10.40 Смак.
11.00 «Вяртанне Траццякоўкі. Гісторыя аднаго шэдэўра».
11.30 «Амерыка з М. Таратутай».
11.55 «Хто сказаў «мяў»?», «Хвасты». Мультфільмы.
12.25 Ала Ларыёнава і Аляксандр Вярцінскі ў фільме «Анна на шыі».
14.20 Леў Нікалаеў у праграме «Цывілізацыя».
14.50 Ала Пугачова, Муслім Магамаеў і іншыя ў канцэртнай праграме «Ліпеньскі снег».
15.20 У свеце жывёл.
16.00 «Як гэта было». «Эпідэмія сібірскай язвы ў Свярдлоўску». 1979 год.
17.05 Надвор'е.
17.10 Аляксандр Вярцінскі. Аўтарская праграма Э. Разанава. Частка 1-я.
17.50 Дэтэктыў «Гонкі па вертыкалі». 1-я серыя.
19.10 «Джэнтльмен-шоу».
19.45 «Добрай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Сусветнае кіно. «Блакітны гром».
22.45 Дзённік чэмпіяната свету па футболу.
23.15 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/4 фіналу.

Расія

7.00 Раніца селяніна.
7.25 Прагноз надвор'я.
7.30 «Чырвоная кніга». Экалагічная экспедыцыя РТР.
8.00 Мультфільм-казка Карэла Земана «Крабат — вучань чарадзея».
9.15 Вашы любімыя мелодыі.
9.25 Хатні ачаг.
9.50 Своечасова.
10.20 Добрай раніцы, краіна.
11.05 Гістарычная кінаэпапея «Бітва трох каралёў». Тэлесерыял. 1-я серыя.
12.00 Пошта РТР.
12.25 «Ва ўсіх на вуснах». Праграма Наталлі Дар'ялавай.
13.00, 19.30 Весткі.
13.30 Людзі і грошы.
14.00 Федэрацыя.
14.50 Дэтэктыў «Залатая міна».
17.05 Вашы любімыя мелодыі.
17.20 Футбол. Чэмпіянат свету. 1/4 фіналу.
20.05 «Аншлаг» і К°.
21.05 Джэсіка Ланж у крымінальнай камедыі «Як павысіць узровень жыцця» (ЗША).
23.00 Уладзімір Машкоў і Яўген Міронаў у сацыяльнай драме «Рабі раз!»
0.25 «Свет нумар нуль» Тур ДДТ.
0.50 Прагноз надвор'я.

Культура

9.10 «Дыяпазон». Мастацтва навукова-папулярнага кіно. Фільмы Н. Лявіцкага «Яўген Баратынскі», «Канстанцін Бацюшкаў» з серыі «Паэты пушкінскай гары».
10.05 Тэатр аднаго мастака. «Міф». Б. Кустадзіеў.
10.25 Ток-шоу «Наўздагад».
10.55 Акно ў прыроду.
11.25 Век кіно. «Ля самага сінягa мора». Маст. фільм.
12.45 Артадокс.
13.00, 21.00 Навіны культуры.
13.15 Пецярбургскі гурмэ.
13.30 «Драма на паляванні» (па А. П. Чэхаву). Тэлеспектакль. Рэжысёр Б. Нірэнбург. 1-я серыя.
14.35 Чароўны чамадан.
14.50 «Свет авіяцыі». «Паветраны дывертысмент».
15.25 «Паэт у Расіі больш, чым паэт». Аўтарская праграма Я. Яўтушэнкі.
15.50 Дж. Гершвін «Амерыканец у Парыжы». Дырыжыруе М. Гарэнштэйн.
16.10 «Успышка». Навіны кіно.
16.30 «Асабістая справа». Уладзімір Крайнеў.
17.00 Навіны.
17.05 «20003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.15 Блеф-клуб.
17.50 «Лёс, лёсам, пра лёс». «Калыханка для Бэна».
18.55 «Дзіцячы свет». Дзеці пра вядомых бацькоў. М. С. Хрушчоў.
19.20 Цуд-казка.
19.35 Слава «Глорыя».
20.25 «У свеце тэатра». Да юбілею народнай артысткі Расіі Т. Ерамеевай.
20.59 Азбука. Гаварыце парыску.
21.20 «Хто там...» Праграма В. Верніка.
21.45—23.25 Айчынная фільматэка. «Без сведкаў». Маст. фільм.

НТБ

7.00 Камедыя «Варатар».
8.15 Мультфільм «Раз, два, дружна!»
8.30 Мультсерыял «Новыя прыгоды Бэтмена» (ЗША).
9.00 Сёння раніцай.
9.10 Крымінал «Чыстасардэчнае прызнанне».
9.30 Тэлегульня «Зразумей мяне».
10.00 Свет прыгод і фантастыкі». Конан» (ЗША).
10.45 Ад «Вінта»!
11.00 «Рэйтынг прэсы» з Аляксандрам Герасімавым.
11.30 Наша кіно. «Транзіт». 1-я і 2-я серыі.
13.40 Мультфільм «Горны майстар».
14.00 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
15.00 Сёння ўдзень.
15.15 Свая гульня.
15.45 Суд ідзе.
16.40 Серыял «Паліцэйская акадэмія» (ЗША).
17.30 Дог-шоу «Я і мой сабака».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.40 «Усяго» з Віктарам Шандаровічам.
19.00 Прыгодніцкі фільм «Піраты XX стагоддзя».
20.45 Лялькі.
21.40 Надоечы-89.
22.30 Крымінальны серыял «Паўшыя анёлы».
23.15 «Пра гэта». Ток-шоу.
23.55 Тэніс. Уімблдонскі турнір. Фінал. Жанчыны.
0.20 Футбольны клуб на чэмпіянце свету.
0.50--1.20 Тэніс. Уімблдонскі турнір. Фінал. Жанчыны.

Нядзеля, 5 ліпеня

Беларускае тэлебачанне

7.00 Добрай раніцы, Беларусь!
8.00, 15.00 Навіны.
8.15 Серыял «Легенда пра Ціля».
9.40 «Усё пра ўсё». Праграма для дзяцей.
10.05 «Уся справа ў капелюшы».
10.35 Тураб'ектыў.
11.00 «Усё нармальна, мама!»
11.35 Арсенал. Праграма аб арміі.
12.00 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.
12.35 «Гэты нягоднік Сідараў». Маст. фільм.
13.45 Алімп.
14.00 Вяскоўцы. Любанскі раён.
14.25 Залатыя ключы. Тэлефестываль народнай творчасці.
15.15 Мультфільм.
15.55 Сіпач. Спартыўны клуб.
16.35 Зорная ростань. Тэлеконкурс маладых артыстаў эстрады. Фінал.
17.10 Маст. фільм «Гульня ўяўлення».
18.25 Тэленавігатар.
18.45 «Запрашэнне». Нядзельны вечар з Валерыем Дайнекам.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Тэлебарометр.
21.05 Стадыён.
21.30 Маст. фільм «Палкоўнік Шабер» (Францыя).
23.25 Міжнародны мінскі марафон-98.
23.50 Прэм'ера песні.
0.05 «У джазе толькі дзяўчаты».
0.35 «Бархатны сезон». Музычна-забаўляльная праграма.
1.05 Мотаспорт. Супербайк-98.

ГРТ

7.00 Міхаіл Пугаўкін і Аляксей Грыбаў у фільме «Калі ёсць ветразі».
8.15 Лато-мільён. Спортлато.
8.30 «Дысней-клуб»: «Качыныя гісторыі».
9.00, 14.00, 22.50 Навіны.
9.10 «Бесталковыя нататкі» Дзм. Крылова.
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 «Служу Расіі!»
11.30 «Іграй, гармонік любы!»
12.30 Серыял «Падводная адысея каманды Кусто».
13.25 Смехапанарама.
14.20 Клуб падарожнікаў.
15.05 Вясёлыя гісторыі ў часопісе «Ералаш».
15.30 «Новыя прыгоды Віні-Пуха».
15.55 «Чып і Дэйл спяшаюцца на дапамогу».
16.25 Леанід Якубовіч у тэлегульні «Кола гісторыі».
17.15 Аляксандр Вярцінскі. Аўтарская праграма Э. Разанава. Частка 2-я.
17.55 Надвор'е.
18.05 «Залатая серыя», «Дабраахвотнікі».
19.55 Кінаафіша.
20.00 Час.
20.35 Сільвестр Сталоне ў камедыі «Горны крышталь» (XX стагоддзе Фокс).
23.00 Маргарыта Церахава ў праграме Андрэя Макарэвіча «Абажур».
23.35 Ліна Вентура ў дэтэктыве «Сто дзён у Палерма».
1.15 Праграма перадач.

Расія

7.00 Служу Айчыне!
7.25 Прагноз надвор'я.
7.30 «Сланяня і пісьмо». Мультфільм.
7.40 Асцярожна, мадэрн!
8.05 «Аншлаг» і Ко.
9.00 Сам сабе рэжысёр.
9.25 Добрай раніцы, краіна.
10.15 Рускае лата.
11.00 Кінаэпапея «Бітва трох каралёў». Тэлесерыял. 2-я серыя.
11.50 «Там-там». Праграма для падлеткаў.
12.40 Свет кніг з Леанідам Кураўлёвым.
13.00 Весткі.
13.30 Пульс.
14.00 Парламенцкая гадзіна.
14.55 «Закон і парадак». Тэлесерыял (ЗША).
15.50 Дыялогі пра жывёлу. Дак. фільм «Натуральны адбор».
16.45 Зусім сакрэтна.
17.40 Вашы любімыя мелодыі.
17.55 Старая кватэра. Год 1973-ы. Частка 3-я.
19.00 Люстэрка.
19.55 Дзённік чэмпіяната свету па футболу.
20.25 Урмас От з...
21.20 «К-2» прадстаўляе: «Сюжэт». Частка 2-я.
22.15 «Яблони в цвету». Вечар памяці Яўгена Мартынава.
0.15 Меладрама Эрыка Ромера «Зялёны прамень» (Францыя).
1.50 Прагноз надвор'я.

Культура

9.00 Праграма перадач.
9.10 «У Ігара Д...» «Ян Фрыд». Перадача 2-я.
9.40 Музычны экспромт.
9.55 «Ажэрэлье прынцэсы». Скандынаўская казка.
10.20 «Гутаперчавы хлопчык». Маст. фільм.
11.35 Кансіліум.
12.00 «Пецярбургскія партрэты». Кампазітар Алег Храмушын.
12.30 Вандроўкі і вандроўнікі. Асобы.
13.00, 21.00 Навіны культуры.
13.15 «Драма на паляванні» (па А. П. Чэхаву). Спектакль. 2-я серыя.
14.25 Пра фота.
14.55 Нязгасныя зоркі. «Эдыт Піяф». Перадача 1-я.
15.20 Кніжны кладзезь.
15.35 Парадоксы гісторыі. «Пецярбургу — віват!»
16.05 Становішча рэчаў.
17.00 Навіны.
17.05 «2003». Да 300-годдзя Санкт-Пецярбурга.
17.15 Людзі ў модзе.
17.30 Ціхі вечар.
17.55 «Старыя майстры». Дак. фільм.
18.50 С. Альтаў. «Сатырычны міні-зборнік».
19.20 Цуд-казка.
19.35 Мастак і казка.
20.05 «Тэлебачанне — любоў мая».
20.59 Азбука. Гаварыце парыску.
21.20 «Багема». Лі Страсберг.
22.15—23.25 «Зоркі Эгера». Маст. фільм.

НТБ

7.00 Ранішні сеанс. Камедыя «Нябесны ціхаход».
8.20 Мультфільм «Запаветная мара».
8.30 Мультсерыял «Новыя прыгоды Бэтмена». (ЗША).
9.00 Сёння раніцай.
9.15 «Залаты грамафон». Музычная праграма.
9.30 Тэлегульня «Вуснамі дзіцяці».
10.00 Свет прыгод і фантастыкі. «Конан».
10.45 Ад «Вінта!»
11.00 Вялікія грошы.
11.25 П'ер Мондзі і Клаудзіа Кардынале ў камедыі «Падарунак».
13.15 Мультфільм «Жывая цацка».
13.30 «Крымінальная Расія. Сучасныя хронікі». Фільм 20-ы. «Удаў».
14.00 «Рускі век». Леанід Бранявой у гутарцы з Андрэем Караулавым.
14.30 Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.
15.00 Сёння ўдзень.
15.15 Тэлегульня «Ключы ад форта Баяр» (Францыя).
17.00 Вынікі. Прадмова.
17.50 Сільвестр Сталоне і Курт Расел у баявіку «Танга і Кэш» (ЗША).
20.00 Вынікі.
21.00 Свет кіно. «Газонакасільшчык» (ЗША).
23.05 Вынікі. Начная размова.
23.35 Тэніс. Уімблдонскі турнір. Фінал. Мужчыны. У перапынку: Футбольны клуб на чэмпіянаце свету.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.
Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
*ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 26-562; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-04-52, 32-31-98. **ФАКС:** 68-27-79. **E-mail:** daily@zwyazda.belpak.minsk.by. **http://www.zvyazda-daily.minsk.by.***

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 85.556. Індэкс 63850.
Зак. № 3833.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12